

Revizijsko poročilo

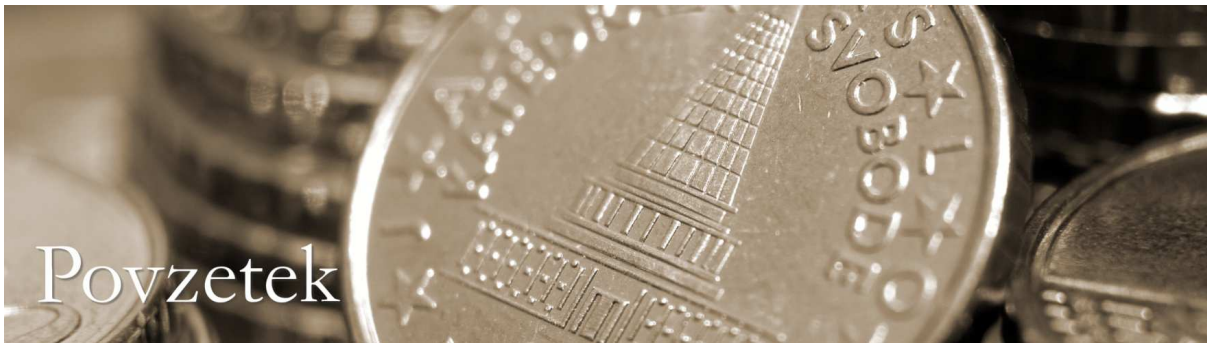
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije
v letu 2010

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije
v letu 2010

Računsko sodišče je izvedlo revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* (v nadaljevanju: zavod), ki je na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja za območje Republike Slovenije.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2010 in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2010.

Računsko sodišče je o *računovodskih izkazih* za leto 2010 izreklo *pozitivno mnenje*.

Računsko sodišče je pri revidiranju *pravilnosti poslovanja* v letu 2010 zavodu izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da zavod ni posloval v skladu s predpisi o javnem naročanju pri oddaji javnih naročil storitev pomoči pri razvoju informacijskih rešitev za analiziranje podatkov, storitev nadgradnje strojne infrastrukture osrednjega vozlišča in storitev vzdrževanja programske opreme v skupnem znesku 3.956.964 evrov. Poleg tega zavod kot nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki v skladu z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju izvaja tudi nadzor nad izpolnjevanjem pogodb z izvajalci zdravstvene dejavnosti, ni v celoti zagotovil ustreznih kontrol podatkov o izdanih zdravilih na recept in opravljenih storitvah, da bi s tem preprečil preplačila lekarnam v znesku najmanj 1.771.566 evrov.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije med izvajanjem revizije ni odpravil vseh ugotovljenih nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo predložitev *odzivnega poročila*, v katerem mora zavod izkazati, da je pričel aktivnosti, ki so v njegovi moči, za ureditev statusa Železniškega zdravstvenega doma, da je od lekarn zahteval dobropise za preveč izplačana sredstva, oziroma da je pričel s postopki za poplačilo teh terjatev, in da je izdelal načrt z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami za vzpostavitev kontrol pri preverjanju računov lekarn in načrt, s katerim bo zagotovil pravilnost izračuna celotne vrednosti recepta oziroma vzpostavil delovanje kontrol pravilnosti tega izračuna.

Računsko sodišče je za preglednejše in bolj učinkovito poslovanje na področju zdravil zavodu podalo več *priporočil*.

KAZALO

1. UVOD	8
2. REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ZA LETO 2010	11
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	11
2.2 RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	11
2.3 BILANCA STANJA	15
2.3.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	16
2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	18
2.3.3 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	19
2.3.4 Denarna sredstva	19
2.3.5 Kratkoročne terjatve	19
2.3.6 Neplačani odhodki	25
2.3.7 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	26
2.3.7.1 Kratkoročne obveznosti za prejete predujme	26
2.3.7.2 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	26
2.3.7.3 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.....	27
2.3.7.4 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	28
2.3.7.5 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	28
2.3.8 Neplačani prihodki.....	29
2.3.9 Pasivne časovne razmejitev.....	30
2.3.10 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	30
2.3.10.1 Splošni sklad	31
2.3.10.2 Rezervni sklad	31
2.3.10.3 Dolgoročne pasivne časovne razmejitev.....	32
2.3.10.4 Dolgoročne obveznosti	32
2.3.11 Izvenbilančna evidenca.....	32
2.4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	33
2.4.1 Tekoči prihodki.....	33
2.4.2 Kapitalski prihodki	35
2.4.3 Transferni prihodki	35
2.4.4 Tekoči odhodki.....	36

2.4.4.1	Plače in drugi izdatki za zaposlene	36
2.4.4.2	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	38
2.4.4.3	Izdatki za blago in storitve	38
2.4.5	Tekoči transferi	40
2.4.6	Investicijski odhodki	43
2.4.7	Presežek odhodkov nad prihodki	44
2.5	IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB.....	44
2.6	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA	45
3.	REVIZIJA PRAVILNOSTI POSLOVANJA V LETU 2010	46
3.1	OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	46
3.2	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZA ZAPOSLENE.....	47
3.3	TEKOČI TRANSFERI.....	47
3.3.1	Splošni dogovor za pogodbeno leto 2010 in pogodbe z izvajalci zdravstvenih storitev.....	47
3.3.2	Program lekarniške dejavnosti	48
3.4	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE TER INVESTICIJSKI ODHODKI.....	58
4.	MNENJE	60
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	60
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA.....	60
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	61
6.	PRIPOROČILA	63

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva cesta 24, Ljubljana za leto 2010 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 1. 3. 2011.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj proučimo notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja.

Cilj revizije je bil podati mnenje o:

- računovodskih izkazih zavoda za leto 2010 in
- pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2010.

Za dosego prvega cilja smo revidirali podatke, ki so evidentirani v poslovnih knjigah zavoda in izkazani v računovodskih izkazih:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2010,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2010,
- izkazu računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2010 ter
- izkazu računa financiranja od 1. 1. do 31. 12. 2010.

Za dosego drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene, tekočih transferov ter javnega naročanja blaga in storitev ter investicij.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 41/01.

³ Št. 323-2/2011/2 z dne 1. 3. 2011.

⁴ Uradni list RS, št. 41/01.

Osnovni podatki o zavodu

Zavod je na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju⁵ (v nadaljevanju: ZZVZZ) nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljevanju: OZZ) za območje Republike Slovenije. Kot nosilec OZZ je pristojen in zadolžen za vse naloge na tem področju, določene z ZZVZZ, kot izvajalec OZZ pa sprejema podrobnejše predpise o obveznem zavarovanju, s partnerji oblikuje in določa program zdravstvenih storitev v državi, zagotavlja in zbira ter razporeja sredstva za izvajanje zavarovanja ter zagotavlja zavarovanim osebam pravice v skladu z ZZVZZ in s Pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja⁶ (v nadaljevanju: pravila OZZ).

OZZ obsega zavarovanje za bolezni in poškodbe zunaj dela ter zavarovanje, kadar pride do poškodbe pri delu, in poklicne bolezni. Z obveznim zavarovanjem se zavarovanim osebam zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev, nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela, pogrebne in posmrtnine ter povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev v obsegu, ki ga določa ZZVZZ.

Zavod, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in Ministrstvo za zdravje (partnerji) se za vsako leto dogovorijo o programu storitev OZZ, opredelijo zmogljivosti, potrebne za izvajanje tega programa, in določijo obseg sredstev (o tem sklenejo splošni dogovor). Na tej podlagi se določijo izhodišča za izvajanje programov in oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvene dejavnosti.

Zavod sklepa pogodbe z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in z zasebnimi zdravstvenimi delavci na podlagi njihovih ponudb za uresničevanje programov in storitev, ki jih zavod izbere na podlagi razpisa. Pogodbe določajo vrste, obseg in kakovost ter roke za uresničevanje programa oziroma zdravstvenih storitev na podlagi strokovnih standardov za posameznega izvajalca ali po dejavnostih. V pogodbi se določijo cene programov oziroma storitev, način obračunavanja in plačevanja ter nadzor nad uresničevanjem pogodbe ter tudi druge medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

Sredstva za OZZ se zagotavljajo s prispevki, ki jih zavodu plačujejo zavarovanci, delodajalci in drugi zavezanci, določeni z ZZVZZ. Prispevki se plačujejo od osnov, določenih z ZZVZZ, po proporcionalnih stopnjah, razen kadar gre za pavšalne zneske, ki jih s sklepi določi zavod⁷. Zavod načrtuje svoje finančno poslovanje s finančnim načrtom tako, da v njem predvidi prihodke in druge prejemke ter odhodke in druge izdatke za obdobje, za katerega se sprejme finančni načrt. Podlage so temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke v proračunskem memorandumu ter usmeritve o programu storitev in obsegu denarnih terjatev za izvajanje pravic OZZ.

Izvajanje OZZ je javna služba, ki jo opravlja zavod kot javni zavod. Zavod je pravna oseba z vsemi pooblastili za nastopanje v pravnem prometu. Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi sredstvi za izvajanje

⁵ Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 91/07, 76/08.

⁶ Uradni list RS, št. 30/03, 35/03-popr., 78/03, 84/04, 44/05, 86/06, 90/06-popr., 64/07, 33/08, 7/09, 88/09, 30/11.

⁷ 57. člen ZZVZZ.

OZZ. Zavod izvaja dejavnost OZZ in opravlja druge dejavnosti v skladu z ZZVZZ, statutom⁸ in drugimi splošnimi akti, kamor sodijo akti, izdani za izvajanje javnih pooblastil, in splošni akti zavoda.

Zavod je organiziran tako, da je služba dostopna zavarovanim osebam na posameznih območjih; organizacijske enote oblikuje za posamezna področja dejavnosti in za posamezna območja. Sestavljajo ga direkcija in področna enota Informacijski center v Ljubljani ter deset območnih enot s 46 izpostavami po Sloveniji.

Najvišji organ zavoda je *skupščina*, ki ima naslednje naloge:

- sprejema statut zavoda;
- sprejema splošne akte za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja;
- določa finančni načrt in sprejema zaključni račun zavoda;
- opravlja druge naloge v skladu z ZZVZZ in s statutom zavoda.

Skupščino sestavljajo izvoljeni predstavniki zavarovancev (25 članov) in delodajalcev, organiziranih v zbornicah in drugih splošnih združenjih (20 članov). Med predstavniki zavarovancev je 15 predstavnikov aktivnih zavarovancev, sedem predstavnikov upokoјencev, dva predstavnika invalidov in en predstavnik kmetov. Med predstavniki delodajalcev je 16 predstavnikov delodajalcev in štirje predstavniki Vlade Republike Slovenije.

Izvršilni organ skupščine zavoda je *upravni odbor*, ki ga sestavlja 11 članov. Predsednika in člane imenuje skupščina zavoda, tako da so v njem ustrezno zastopani predstavniki delodajalcev ter predstavniki aktivnih zavarovancev, upokoјencev in invalidov. Dva člana upravnega odbora imenuje skupščina na predlog delavcev zavoda.

Poslovodni organ zavoda je *generalni direktor*, ki ga imenuje skupščina zavoda na predlog upravnega odbora za dobo štirih let. K imenovanju generalnega direktorja zavoda daje soglasje Državni zbor Republike Slovenije. Generalni direktor je odgovoren za strokovnost in zakonitost dela zavoda, za svoje delo in za delo zavoda pa je odgovoren skupščini. Generalni direktor je odgovoren tudi za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o javnih financah⁹ (v nadaljevanju: ZJF) in Zakonom o računovodstvu¹⁰ (v nadaljevanju: ZR) ter za pravilnost poslovanja. Odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi napake ali prevare, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah, ter s pravilnostjo poslovanja.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Samo Fakin, generalni direktor zavoda.

⁸ Statut Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Uradni list RS, št. 87/01, 1/02.

⁹ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 109/08, 49/09.

¹⁰ Uradni list RS, št. 23/99.

2. REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ZA LETO 2010

2.1 Obrazložitev revizije

Zavod je dolžan voditi poslovne knjige v skladu z veljavnimi predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji pravilnosti izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2010. Veljavni predpisi in usmeritve so bili naslednji:

- ZR,
- ZJF,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹¹,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹²
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹³,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹⁴,
- Slovenski računovodski standardi¹⁵.

2.2 Računovodske usmeritve

Pri evidentiranju in izkazovanju poslovnih dogodkov zavod uporablja računovodske rešitve, določene v Pravilniku o računovodstvu¹⁶. Pri pripravi računovodskih izkazov zavod priznava prihodke in odhodke po načelu denarnega toka (plačane realizacije). Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

¹¹ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10.

¹² Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, popr. 60/10.

¹³ Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 12/09, 58/10.

¹⁴ Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10.

¹⁵ Uradni list RS, št. 118/05, 119/08, 1/10, 90/10-popr.

¹⁶ Z dne 31. 12. 2006, uporablja se od 1. 1. 2006.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena sredstva zavoda so dolgoročno odloženi stroški, dolgoročne premoženjske pravice in druga neopredmetena sredstva. Opredmetena osnovna sredstva zavoda so nepremičnine, oprema in pripadajoči nadomestni deli ter druga opredmetena osnovna sredstva. Zavod ob začetnem pripoznanju opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva ovrednoti po nabavni vrednosti. Opredmetena osnovna sredstva se lahko uvrščajo med opremo ne glede na vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 500 evrov, ker se od 1. 1. 2007 pri novih nabavah upošteva kriterij istovrstnosti.

Zavod vodi opredmetena osnovna sredstva z življenjsko dobo, daljšo od enega leta in posamezno vrednostjo do 500 evrov, kot drobní inventar. Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobní inventar, zavod ob nabavi v celoti odpíše. Odpis navedenih sredstev se izkaže kot popravek nabavne vrednosti sredstev v breme vira, to je splošnega sklada za opredmetena osnovna sredstva, in neopredmetena sredstva. Izredni odpis opredmetenih osnovnih sredstev zavod opravi le, če pride do njihove odtujitve ali uničenja ali trajne izločitve iz uporabe zaradi zastaranja.

Obračun amortizacije se izvaja po amortizacijskih stopnjah in na način, kot ga opredeljuje Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Začetek amortizacijskega obdobja je prvi dan v naslednjem mesecu po tistem, ko je sredstvo, ki se amortizira, razpoložljivo za uporabo, ne glede na to, ali se je že začelo uporabljati za opravljanje dejavnosti.

Dolgoročne finančne naložbe in dolgoročne terjatve

Dolgoročne finančne naložbe so dolgoročne kapitalske naložbe, dolgoročno dana posojila in depoziti. Dolgoročne terjatve so terjatve, ki zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od enega leta. V bilanci stanja so dolgoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu, prikazane kot kratkoročne, v poslovnih knjigah pa se ne preknjižijo. Dolgoročne finančne naložbe, izkazane v tují valuti, se prevrednotijo po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan 31. 12. oziroma po tečaju Evropske centralne banke.

Denarna sredstva

Denarna sredstva zavoda so denarna sredstva v blagajnah območnih enot, področne enote in direkcije ter takoj unovčljive vrednotnice, denar na poti, denarna sredstva na računih, depoziti na odpoklic in gotovina, ki jo zavod prejme od strank za nabavo obrazcev.

Kratkoročne terjatve in dani predujmi

Kratkoročne terjatve so terjatve do kupcev, dani predujmi in varščine, terjatve, povezane s finančnimi prihodki, in druge kratkoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v enem letu. Kratkoročne terjatve in dane predujme zavod ob pripoznanju izkazuje v zneskih, ki izhajajo iz knjigovodskih listin. V bilanci stanja med kratkoročnimi terjatvami izkaže tudi tisti del dolgoročnih terjatev, ki zapade v plačilo v enem letu po datumu bilance stanja. Sporne terjatve so tiste, za katere je sprožen postopek sodne izterjave in se izkazujejo na ločenih kontih. Evidentiranje terjatev na kontih spornih terjatev ne vpliva na poslovni rezultat.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe so naložbe v nakup menic in drugih vrednostnih papirjev, kratkoročno dana posojila in drugi kratkoročni depoziti, ki jih zavod izkazuje v skladu z enotnim kontnim načrtom. Ob pripoznanju se izkazujejo v vrednosti, ki ustreza dejansko naloženim denarnim sredstvom. Če obstaja utemeljena verjetnost, da naložba ni unovčljiva, jo zavod na podlagi sklepa organa upravljanja izloči iz poslovnih knjig v breme virov.

Časovne razmejitev

Zavod izkazuje predhodno nezaračunane prihodke in prejete predujme ter nabavno vrednost vrednotnic med aktivnimi časovnimi razmejitvami. Med pasivnimi časovnimi razmejitvami pa izkazuje vnaprej vračunane odhodke za dane predujme.

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti so obveznosti do zaposlenih za opravljeno delo, kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine, obveznosti do dobaviteljev, druge obveznosti iz poslovanja, prejeta posojila in obveznosti iz financiranja, ki zapadejo v plačilo v letu dni ali prej. Kratkoročne obveznosti zavod ob pripoznanju izkazuje z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz knjigovodskih listin.

Splošni sklad

Splošni sklad izkazuje znesek lastnih virov sredstev. Sestavljajo ga sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, sklad za finančne naložbe in splošni sklad za drugo. Splošni sklad povečujejo nabavna vrednost, odplačila posojil, ki so bila vključena v račun financiranja, ter presežek prihodkov nad odhodki. Splošni sklad zmanjšujejo popravki vrednosti osnovnih sredstev, zneski najetih posojil, ki so bili vključeni v račun financiranja, ter presežek odhodkov nad prihodki.

Rezervni sklad

Zavod oblikuje rezervni sklad po zaključnem računu tako, da zanj nameni najmanj 25 odstotkov presežka prihodkov nad odhodki, zmanjšanimi za neporabljene načrtovane izdatke, prenesene v realizacijo v naslednje obračunsko obdobje, in sicer toliko časa, da rezervni sklad doseže 25 odstotkov povprečnega mesečnega prihodka iz prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje po zaključnih računih v zadnjih treh letih. V skladu s 60. členom statuta zavoda so rezervna sredstva namenjena za pokrivanje nepredvidenih in povečanih izdatkov, ki so posledica epidemij, elementarnih nesreč, pokritja primanjkljaja ali drugih tveganj.

Dolgoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti so obveznosti iz prejetih posojil na podlagi pogodb, obveznosti iz poslovanja in obveznosti iz financiranja. Kot dolgoročne obveznosti so izkazani dolgovi, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od enega leta, in se ob pripoznanju izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz knjigovodskih listin ob njihovem nastanku. Del dolgoročnih obveznosti, ki so že zapadle v plačilo, in del, ki zapade v plačilo v enem letu po datumu zadnje bilance stanja, zavod v bilanci stanja prikaže med kratkoročnimi obveznostmi.

Prihodki

Zavod izkazuje prihodke po načelu denarnega toka. Prihodke od nastanka poslovnega dogodka do njihovega plačila izkazuje kot neplačane prihodke.

Zavod razčlenjuje prihodke na:

- davčne prihodke (prispevki za socialno varnost zaposlenih, delodajalcev in samozaposlenih),
- nedavčne prihodke (prihodki od obresti, prihodki od premoženja in prihodki, ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na trgu),
- kapitalske prihodke (prihodki od prodaje premoženja),
- prejete donacije (prihodki od podarjenih denarnih sredstev),
- transferne prihodke (prihodki, pridobljeni s prenosom denarnih sredstev iz drugih javnofinančnih institucij),
- prejeta vračila danih posojil in prihodke od prodaje kapitalskih deležev.

Odhodki

Zavod izkazuje odhodke po načelu denarnega toka. Odhodke od nastanka poslovnega dogodka do denarne transakcije izkazuje kot neplačane odhodke.

Zavod razčlenjuje odhodke na:

- tekoče odhodke (plačila, nastala zaradi stroškov dela, materiala, izdatkov za blago in storitve ter obresti od najetih kreditov),
- tekoče transfere (plačila, za katera od prejemnika sredstev ne dobi materiala, blaga ali storitve) in
- investicijske odhodke (plačila, namenjena pridobitvi ali nakupu neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev, med katerimi so izkazani tudi izdatki za adaptacije in rekonstrukcije).

Rezultat poslovanja

Na kontih skupine 80 – Ugotovitev rezultatov se knjižijo zneski prenesenih odhodkov in drugih izdatkov, izkazanih med odhodki (razred 4), ter prenesenih prihodkov in drugih prejemkov, izkazanih med prihodki (razred 7), ter zneski prejemkov in izdatkov računa financiranja (konti razreda 5). Razlika se prenese na splošni sklad zavoda.

2.3 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
SREDSTVA	231.786.005	231.814.461	100
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	30.087.111	28.123.413	107
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	3.106.852	3.120.810	100
Opredmetena osnovna sredstva	26.897.071	24.900.521	108
Dolgoročne finančne naložbe	10.891	10.955	99
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	72.297	91.127	79
KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	201.698.894	203.691.048	99
Denarna sredstva	1.751.157	1.461.884	120
Kratkoročne terjatve	39.878.135	73.147.535	55
Neplačani odhodki	160.064.764	129.009.540	124
Aktivne časovne razmejitev	4.838	72.089	7
<i>Aktivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>10.141.395</i>	<i>9.774.760</i>	<i>104</i>
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	231.786.005	231.814.461	100
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	183.121.993	148.034.278	124
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	160.332.869	128.047.033	125
Neplačani prihodki	13.462.126	17.177.531	78
Pasivne časovne razmejitev	9.326.998	2.809.714	332
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	48.664.012	83.780.183	58
Splošni sklad	30.031.468	52.896.762	57
Rezervni sklad	16.431.180	27.233.518	60
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	49.981	67.156	74
Druge dolgoročne obveznosti	2.151.383	3.582.747	60
<i>Pasivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>10.141.395</i>	<i>9.774.760</i>	<i>104</i>

Viri: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2010.

2.3.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

v evrih

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga opredmetena sredstva	Skupaj opredmetena osnovna sredstva	Vse skupaj
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(3)+(4)+(5)	(7)=(2)+(6)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2010	11.201.993	1.080.240	29.711.479	38.057.929	68.849.648	80.051.641
Povečanja	1.032.276	19.865	2.140.910	4.231.458	6.392.233	7.424.509
Zmanjšanja	(745.950)	0	(19.865)	(5.337.824)	(5.357.689)	(6.103.639)
Stanje 31. 12. 2010	11.488.319	1.100.105	31.832.524	36.951.563	69.884.192	81.372.511
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2010	8.081.183	0	12.223.765	31.738.675	43.962.440	52.043.623
Amortizacija	1.025.966		889.184	3.494.772	4.383.956	5.409.922
Zmanjšanja	(735.816)	0	0	(5.336.846)	(5.336.846)	(6.072.662)
Povečanja	10.134	0	0	1.104	1.104	11.238
Stanje 31. 12. 2010	8.381.467	0	13.112.949	29.897.705	43.010.654	51.392.121
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2010	3.120.810	1.080.240	17.487.714	6.319.254	24.887.208	28.008.018
Stanje 31. 12. 2010	3.106.852	1.100.105	18.719.575	7.053.858	26.873.538	29.980.390
<i>Predujmi</i>						
Stanje 1. 1. 2010	0	0	0	13.313	13.313	13.313
Stanje 31. 12. 2010	0	0	0	23.533	23.533	23.533
<i>Neodpisana vrednost s predujmi</i>						
Stanje 1. 1. 2010	3.120.810	1.080.240	17.487.714	6.332.567	24.900.521	28.021.331
Stanje 31. 12. 2010	3.106.852	1.100.105	18.719.575	7.077.391	26.897.071	30.003.923

Vir: knjigovodske evidence zavoda.

Sedanja vrednost opredmetenih osnovnih in neopredmetenih sredstev se je v letu 2010 povečala za 7 odstotkov, ker je bila vrednost novih nabav precej večja od obračunane amortizacije.

Neopredmetena sredstva se v celoti nanašajo na dolgoročne premoženjske pravice. Njihova nabavna vrednost se je v letu 2010 povečala za 1.032.276 evrov, od tega se 448.800 evrov nanaša na Microsoftovo licenčno programsko opremo, 396.884 evrov na nakup 23 enot programske opreme in licenc, 98.339 evrov na uvedbo vstopne točke in programskih knjižnic za projekt On Line ZZ, 88.253 evrov pa na programsko opremo IBM. Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev se je zmanjšala zaradi odpisa oziroma izločitve programske opreme, temu ustrezno so se zmanjšali tudi popravki vrednosti.

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazal *zemljišča* v vrednosti 1.100.105 evrov. Povečanje v znesku 19.865 evrov se nanaša na vrednost zemljišča, za katerega je zavod zmanjšal vrednost zgradb.

Največji delež vrednosti *zgradb* v neodpisani vrednosti 18.719.575 evrov predstavljajo poslovni objekti za opravljanje dejavnosti zavoda, le manjši del stanovanja in počitniški objekti. Povečanje vrednosti zgradb v znesku 2.140.910 evrov se pretežno nanaša na drugi obrok kupnine za poslovne prostore zavoda v Mariboru v znesku 1.217.080 evrov, nadgradnjo poslovnih prostorov v Kopru v znesku 287.775 evrov, rekonstrukcijo in prizidavo poslovne stavbe na Miklošičevi 24 v Ljubljani v znesku 514.053 evrov.

Zavod ima od skupno 120 nepremičnin¹⁷ (zemljišč, poslovnih zgradb, stanovanj, počitniških objektov) v zemljiško knjigo vpisanih 74 nepremičnin, preostale nepremičnine pa so pretežno v postopku urejanja dokumentacije (40) ali pa je bil vložen predlog za vpis v zemljiško knjigo (6).

Nabavna vrednost *opreme* se je povečala za 4.231.458 evrov, predvsem zaradi nadgradnje procesorja v znesku 2.701.200 evrov, nabave nove diskovne enote IBM storage DS 8700 v znesku 351.024 evrov, dopolnitve diskovne enote DS 8300 v znesku 155.310 evrov, nabave računalnikov v znesku 408.116 evrov ter nabave tiskalnikov, monitorjev, službenih vozil in številne druge opreme v skupnem znesku 576.152 evrov. Zmanjšanje nabavne vrednosti opreme v znesku 5.337.824 evrov je posledica odpisov in izločitev izrabljene opreme in drobnega inventarja, ki jih je zavod realiziral na predlog popisne komisije in sklepov upravnega odbora.

Med izločeno opremo po številu prevladujejo samopostrežni terminali, tiskalniki, računalniki, monitorji, pohištvo in druga oprema ter drobn inventar z nabavno vrednostjo pod 20.000 evrov. Med izločeno opremo z najvišjo nabavno vrednostjo pa so diskovna enota (388.237 evrov), strežnik (66.456 evrov), komunikacijska oprema (44.623 evrov), rotoprim (40.696 evrov) in router cisco (27.483 evrov).

Zavod je v letu 2010 obračunal in evidentiral amortizacijo v znesku 5.409.922 evrov, od tega za neopredmetena sredstva 1.025.966 evrov, zgradbe 889.184 evrov in opremo 3.494.772 evrov (od tega se 30.643 evrov nanaša na 100-odstotni odpis drobnega inventarja). Ob izločitvi neopredmetenih osnovnih sredstev je zavod med popravke uvrstil še 10.134 evrov neodpisane vrednosti, ob izločitvi opredmetenih osnovnih sredstev pa še 978 evrov neodpisane vrednosti.

Iz poročila centralne popisne komisije o inventuri na dan 31. 12. 2010, ki ga je potrdil upravni odbor zavoda na seji 17. 2. 2011, je razvidno, da so popisne komisije ugotovile naslednje vrednosti popisanih neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev: nabavna vrednost 81.372.511 evrov, popravki vrednosti 51.392.121 evrov in sedanja vrednost 29.980.390 evrov. Te vrednosti smo primerjali s knjigovodskim stanjem in ugotovili, da je stanje po popisu enako knjigovodskemu. Kljub temu centralna

¹⁷ Stanje nepremičnin na dan 31. 12. 2010.

popisna komisija v svojem poročilu navaja, da so popisne komisije ugotovile primanjkljaj osmih kosov osnovnih sredstev v nabavni vrednosti 7.276,08 evra, ki ga je potrdil tudi upravni odbor na omenjeni seji. Upravni odbor je določil tudi način uskladitve knjigovodskega stanja s stanjem po popisu, in sicer v breme splošnega sklada za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva. To pomeni, da je bila dejanska knjigovodska vrednost osnovnih sredstev večja od popisane vrednosti in da je bilo, še pred obravnavo na upravnem odboru kot pristojnim organom, knjigovodsko stanje usklajeno s stanjem po popisu.

Inventurni elaborat ne vsebuje seznama popisanih osnovnih sredstev, to pomeni, da popisne komisije posameznih območnih in drugih enot zavoda ne izdelajo seznama popisanih osnovnih sredstev (tudi v elektronski obliki ne). Rekapitulacijo popisanih osnovnih sredstev, ki je priložena inventurnemu poročilu teh komisij, sestavijo delavci računovodstva na podlagi knjigovodskih podatkov, namesto da bi to storile popisne komisije na podlagi seznama popisanih sredstev, zato je tudi zbirno popisno poročilo centralne popisne komisije sestavljeno na podlagi knjigovodskega stanja in ne na podlagi ugotovljenega stanja po popisu.

Popisne komisije organizacijskih enot v svojih poročilih omenjajo, da so ugotovile interne primanjkljaje in presežke, ki so jih uspele pobotati, vendar ne navajajo konkretnih inventarnih števil in nazivov osnovnih sredstev, ki so bila znotraj ali med posameznimi enotami na eni strani presežek, na drugi pa primanjkljaj.

Zavod je ravnal v nasprotju z 20. in 37. členom Pravilnika o popisu in izrednem odpisu zavoda¹⁸, ki določata, da popisne komisije izdelajo popisne liste in rekapitulacijo po sintetičnih kontih, in da se knjiženje ugotovljenih popisnih razlik opravi potem, ko upravni odbor zavoda sprejme odločitev, rešitve in sklepe v zvezi s poročilom o izvršenem popisu.

2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 3: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
<i>Dolgoročne kapitalske naložbe</i>	10.891	10.891	100
Druge kapitalske naložbe	10.891	10.891	100
<i>Dolgoročno dana posojila in depoziti</i>	0	64	-
Posojila za stanovanjsko gradnjo	0	297	-
Prenos na kratkoročni del	0	(233)	-
Skupaj	10.891	10.955	99

Med *dolgoročnimi kapitalskimi naložbami* je zavod na dan 31. 12. 2010 izkazoval delnice Pomurke, d. d., v stečaju, Murska Sobota (9.876 evrov) ter poslovni delež v Počitniški skupnosti Krško, d. o. o., Krško (1.015 evrov).

¹⁸ Izdan 15. 12. 2008.

2.3.3 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Tabela 4: Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Druge dolgoročne terjatve iz poslovanja	90.166	106.607	85
Prenos na kratkoročni del	(17.869)	(15.480)	115
Skupaj	72.297	91.127	79

Zavod je na dan 31. 12. 2010 med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja izkazoval predvsem terjatve do zaposlenih za odkup stanovanj v skladu s Stanovanjskim zakonom¹⁹ (37.972 evrov), terjatve do zaposlenih za šolnine (12.008 evrov) ter terjatve od vplačil v rezervne sklade, ustanovljene za kritje stroškov rednega upravljanja posameznih nepremičnin, v skladu s 119. členom Stvarnopravnega zakonika²⁰ (40.186 evrov). Del teh terjatev, ki zapade v plačilo v letu 2010, je bil v bilanci stanja izkazan med kratkoročnimi terjatvami (17.869 evrov).

2.3.4 Denarna sredstva

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazoval sredstva na podračunu enotnega zakladniškega računa države (v nadaljevanju: EZRD) v znesku 1.751.157 evrov.

2.3.5 Kratkoročne terjatve

Tabela 5: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne terjatve do kupcev	13.281.728	16.722.235	79
Kratkoročno dani predujmi	1.364.510	1.553.812	88
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	25.133.203	54.781.601	46
Kratkoročne finančne naložbe	0	233	-
Kratkoročne terjatve iz financiranja	1.831	1.731	106
Druge kratkoročne terjatve	96.863	87.923	110
Skupaj	39.878.135	73.147.535	55

¹⁹ Uradni list RS, št. 18/91, 19/91, 21/94, 23/96, 1/00.

²⁰ Uradni list RS, št. 87/02.

Kratkoročne terjatve so se v primerjavi z letom poprej zmanjšale skoraj za polovico, ker je zavod zaradi pokrivanja primanjkljaja v letu 2010 za 36.000 tisoč evrov zmanjšal depozite v sistemu EZRD.

Od vseh izkazanih kratkoročnih terjatev po stanju na 31. 12. 2010 je bilo že zapadlih 31,9 odstotka terjatev oziroma 9.765.443 evrov terjatev. V glavnem so to terjatve iz mednarodnih sporazumov z Avstrijo, Italijo in Nemčijo. Največ kratkoročnih terjatev izvira iz danih vlog in obresti v sistem EZRD (42,6 odstotka oziroma 17.003.245 evrov), sledijo terjatve iz mednarodnih sporazumov o socialni varnosti (32,3 odstotka oziroma 12.873.142 evrov), ostale terjatve so terjatve do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZPIZ) za vodenje matične evidence, terjatve iz sklenjenih pogodb za opravljanje storitev zavarovalnicam, ki se ukvarjajo z dodatnim prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem.

Spornih terjatev je zavod izkazoval za 55.448 evrov. V skladu z 99. členom pravilnika o računovodstvu zavod kot sporne terjatve izkazuje terjatve, za katere je bil sprožen postopek izterjave.

2.3.5.1 Kratkoročne terjatve do kupcev

Tabela 6: Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	390.716	278.455	140
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	12.873.142	16.428.300	78
Prenos iz dolgoročnega dela	17.870	15.480	115
Skupaj	13.281.728	16.722.235	79

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazoval *terjatve do kupcev v državi* v znesku 390.716 evrov, od tega je bilo za 30.145 evrov spornih terjatev.

Največje odprte terjatve do kupcev v državi na dan 31. 12. 2010 je zavod izkazoval do zavarovalnic Vzajemna, d. v. z., Ljubljana (194.683 evrov), Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., Koper (65.738 evrov) in Adriatic Slovenica, Zavarovalna družba, d. d., Koper (47.540 evrov), pri vseh pretežno za uporabnino "sistema on-line" kartice zdravstvenega zavarovanja²¹. Odprte terjatve so zavarovalnice poravnale na začetku leta 2011.

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazoval *terjatve do kupcev v tujini* v znesku 12.873.142 evrov. Znesek predstavljajo terjatve iz mednarodnega zdravstvenega zavarovanja do držav članic Evropske unije in evropskega gospodarskega prostora ter do drugih držav zunaj Evropske unije za pavšalne in dejanske obračune stroškov zdravstvenih storitev, ki so jih v Sloveniji uveljavljale osebe iz tujine in do konca leta še niso bile plačane.

²¹ Uporabnino sestavljajo stroški uporabe "sistema on-line" in stroški nadomeščanja kartice zdravstvenega zavarovanja (KZZ).

Znižanje kratkoročnih terjatev do kupcev v tujini za 22 odstotkov je posledica sprememb predpisov Evropske unije na področju obračunavanja stroškov in časovnega zamika pri izdaji obračunov.

Pravni temelj za izvajanje evropskega pravnega reda oziroma za uveljavljanje tako imenovanih "čezmejnih" zdravstvenih storitev državljanov Evropske unije sta od 1. 5. 2010 nova evropska Uredba o koordinaciji sistemov socialne varnosti²² in njena izvedbena Uredba²³. Na podlagi evropske pravne ureditve lahko slovenske zavarovane osebe v državah Evropske unije, evropskega gospodarskega prostora in v Švici uveljavljajo pravico do nujnih oziroma potrebnih zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem, zavarovane osebe iz teh držav pa tovrstne zdravstvene storitve v Sloveniji. Izven opredeljenega prostora posamezne države za priznavanje tovrstnih pravic sklepajo med seboj bilateralne sporazume o socialnem zavarovanju.

Na sestanku Revizijskega odbora Upravne komisije novembra 2010 so bili potrjeni povprečni stroški za zdravstvene storitve v Sloveniji v letu 2009. Zavod namreč na tej podlagi zaračuna pristojnim tujim nosilcem stroške za zdravstvene storitve, ki so jih uveljavljale določene kategorije tujih zavarovanih oseb v Republiki Sloveniji v letu 2009.

Največje terjatve na dan 31. 12. 2010 je zavod izkazoval do Italije v znesku 5.187.328 evrov (40 odstotkov), Nemčije v znesku 4.850.447 evrov (38 odstotkov) in Avstrije v znesku 2.142.724 evrov (17 odstotkov).

2.3.5.2 Kratkoročno dani predujmi

Tabela 7: Kratkoročno dani predujmi

Kratkoročno dani predujmi	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Dani predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti	1.076.594	945.154	114
Dani predujmi dobaviteljem – služba	6.791	41.835	16
Predujmi za zdravljenje v tujini	277.146	564.554	49
Predujmi za denarne dajatve	3.979	2.269	175
Skupaj	1.364.510	1.553.812	88

Dani predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti so na podlagi pogodb dani izvajalcem, ki niso uporabniki enotnega kontnega načrta (zasebnikom).

Med *danimi predujmi (za službo)* je zavod izkazoval predujme domačim dobaviteljem v znesku 6.791 evrov.

²² Uporabnino sestavljajo stroški uporabe "sistema on-line" in stroški nadomeščanja kartice zdravstvenega zavarovanja (KZZ).

²³ Uredba (ES) št. 987/09 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. 9. 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (besedilo velja za evropski gospodarski prostor in Švico).

Zavod je na dan 31. 12. 2010 *predujme za zdravljenje v tujini* izkazoval v znesku 277.146 evrov. Zavod v tujini nastopa kot plačnik stroškov opravljenih zdravstvenih storitev, pri čemer tuji izvajalci za pričetek obravnave zahtevajo plačilo predujma.

2.3.5.3 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 8: Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države	17.003.245	53.109.211	32
Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna občine	193	1.452	13
Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države	7.773.604	461.485	1684
Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna občine	194.447	1.052.423	18
Terjatve do ZPIZ	161.714	157.030	103
Skupaj	25.133.203	54.781.601	46

Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države na dan 31. 12. 2010 predstavljajo kratkoročne vloge in obresti v sistemu EZRD. V primerjavi z letom poprej so se zmanjšale zaradi manj razpoložljivih prostih denarnih sredstev.

Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občine (v nadaljevanju: terjatve do posrednih uporabnikov) v skupnem znesku 7.968.051 evrov predstavljajo predvsem dani predujmi izvajalcem zdravstvenih storitev (7.908.939 evrov, od tega Onkološkemu inštitutu Ljubljana v znesku 7.424.699 evrov za inovativna zdravila). Zavod izvajalcem zdravstvene dejavnosti nakazuje mesečne predujme (v vrednosti pripadajoče načrtovane mesečne obveznosti za programe OZZ) na podlagi pogodbeno prevzetih obveznosti, v naslednjem letu pa izvede končni obračun za preteklo leto.

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazoval *terjatve do ZPIZ* v znesku 161.714 evrov, predvsem za opravljanje storitev prijavno-odjavnih del (154.286 evrov).

2.3.5.4 Kratkoročne terjatve iz financiranja

Med kratkoročnimi terjatvami iz financiranja je zavod na dan 31. 12. 2010 izkazoval obresti v znesku 1.831 evrov za terjatev do družbe, ki je že nekaj let v stečajnem postopku. Zmanjšanje za 100 evrov glede na leto poprej predstavlja poplačilo dela terjatve iz stečajne mase.

2.3.5.5 Druge kratkoročne terjatve

Tabela 9: Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	75.889	64.012	119
Terjatve za vstopni davek na dodano vrednost	109	6.906	2
Druge (ostale) kratkoročne terjatve	20.865	17.005	123
Skupaj	96.863	87.923	110

Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij na dan 31. 12. 2010 predstavljajo predvsem terjatve za boleznine, nego družinskega člana, spremstvo, krvodajalstvo, refundacije (vojaške vaje, sodniki porotniki) (46.050 evrov), terjatve za invalidnine do ZPIZ (19.639 evrov) in terjatve za preveč plačane davke in prispevke (10.105 evrov).

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazoval *ostale kratkoročne terjatve* v znesku 20.865 evrov, od tega 3.786 evrov spornih terjatev. Ostale kratkoročne terjatve se nanašajo predvsem na preveč izplačana nadomestila za refundacije pravnim in fizičnim osebam (10.028 evrov) ter terjatve do delavcev (telefon, šolnine – 7.051 evrov).

2.3.5.6 Terjatve za neplačane prispevke

Zavod terjatev za neplačane prispevke v bilanci stanja ne izkazuje, pač pa o neplačanih, odloženih in odpisanih prispevkih vsako leto podrobno poroča v svojem poslovnem poročilu²⁴.

Neplačani prispevki po evidencah davčne uprave

Na podlagi 59. člena ZZVZZ, 5. člena Zakona o davčni službi²⁵ in Dogovora o izmenjavi podatkov pri pobiranju prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje²⁶ med zavodom in Davčno upravo Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS) je zavod prenesel pooblastila za obračunavanje, nadzor plačevanja ter izterjavo prispevkov na DURS²⁷. Po podatkih DURS je znašalo stanje neplačanih prispevkov za OZZ na dan 31. 12. 2010 (za obdobje od leta 2001 do leta 2010) 65.481.298 evrov, od tega je 63.372.213 evrov zapadlih in 2.109.085 evrov nezapadlih prispevkov. Od vseh zapadlih neplačanih prispevkov se 39 odstotkov dolga nanaša na pravne osebe (24.734.923 evrov) in 61 odstotkov na fizične osebe (38.637.290 evrov).

²⁴ Poslovno poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leto 2010, februar 2011.

²⁵ Uradni list RS, št. 1/07-UPB2, 40/09.

²⁶ Št. 96400-18/2005 z dne 20. 9. 2005, aneks k dogovoru 12. 4. 2007.

²⁷ DURS vodi v davčnem knjigovodstvu analitične evidence po zavezancih in zbirne evidence po vrstah davkov in obveznih prispevkih za socialno varnost ter na podlagi teh evidenc pripravlja poročilo A-1, ki izkazuje obremenitve, plačila in stanje terjatev in obveznosti po vrstah davkov in prispevkov na podkontih javnofinančnih prihodkov.

DURS poleg te evidence vodi tudi izvenbilančno evidenco pogojno izterljivega dolga, katerega verjetnost poplačila je zelo majhna. Po tej evidenci je stanje pogojno izterljivega dolga na dan 31. 12. 2010 znašalo 35.353.477 evrov.

Neplačani prispevki po evidencah zavoda

Zavod vodi ločeno analitično evidenco o obremenitvah, plačilih in stanju terjatev ali obveznosti za prispevke za OZZ za zavarovance iz 11., 12., 13., 14. in 20. točke²⁸ prvega odstavka 15. člena ZZVZZ. Ti zavarovanci plačujejo prispevke za OZZ po Sklepu o pavšalnih prispevkih za obvezno zdravstveno zavarovanje²⁹ ali od osnove, ki jo določa ZZVZZ (npr. bruto osnova za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, bruto zajamčena plača) po stopnji, določeni v Zakonu o prispevkih za socialno varnost³⁰ (v nadaljevanju: ZPSV).

Evidenca prometa terjatev in obveznosti zavoda je vzpostavljena na podlagi vključitve navedenih zavarovanih oseb v OZZ. Po teh evidencah znašajo na dan 31. 12. 2010 neplačani prispevki za OZZ za navedene zavarovance 3.513.464 evrov.

Odpisani prispevki

Na podlagi določil Pravilnika o odpisu, obročnem plačilu in odlogu plačila dolga iz prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje³¹ je zavod v letu 2010 odpisal zavezancem 551.909 evrov prispevkov in zamudnih obresti. Odpisani znesek vključuje celotni odpis dolga (347.149 evrov), delni odpis dolga (55.897 evrov) in odpis zaradi neizterljivosti dolga (148.863 evrov). Obenem je zavod z odločbami odložil ali omogočil obročno poplačilo prispevkov v znesku 797.779 evrov.

Pred izdajo odločbe mora zavod na podlagi podatkov iz vloge, dokazil, ki jih predloži zavezanec, in uradnih evidenc, ki se vodijo o zavezancu, ki je podal vlogo, ugotoviti izpolnjevanje pogojev po omenjenem pravilniku. Za odločanje o vlogah zavezancev so na prvi stopnji pristojne območne enote zavoda, o pritožbah zoper odločbe izdane na prvi stopnji odloča Direkcija zavoda. Odločba se vroči zavezancu in davčnemu uradu (po nastopu dokončnosti).

²⁸ "... osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno ..., osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki med bivanjem v Republiki Sloveniji ne morejo uporabljati pravic iz tega naslova ..., družinski člani osebe, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in niso zavarovani kot družinski člani pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja ..., tujci, ki se izobražujejo ali izpopolnjujejo v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova ..., osebe z drugimi prihodki in s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če niso zavarovane iz drugega naslova ...".

²⁹ Uradni list RS, št. 118/07.

³⁰ Uradni list RS, št. 5/96, 34/96, 3/98, 81/00, 97/01.

³¹ Uradni list RS, št. 129/06.

2.3.6 Neplačani odhodki

Tabela 10: Neplačani odhodki

Neplačani odhodki	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Tekoči odhodki	4.138.885	5.394.798	77
Tekoči transferi	155.925.879	123.614.742	126
Skupaj	160.064.764	129.009.540	124

Tekoči transferi v znesku 155.925.879 evrov (od katerih je 2.275.996 evrov že zapadlih) se nanašajo na:

- zasebne izvajalce zdravstvenih storitev (ambulante, lekarne, dobavitelje medicinsko-tehničnih pripomočkov) v znesku 16.961.828 evrov (10,9 odstotka),
- bolnišnice, domove upokojencev in zavode za zdravstveno varstvo v znesku 55.582.997 evrov (35,6 odstotka),
- zdravstvene domove, lekarne in nekatere druge izvajalce v znesku 31.112.013 evrov (20,0 odstotka),
- denarna povračila v znesku 31.951.524 evrov (20,5 odstotka),
- neplačane obveznosti do zdravstvenih zavarovalnih institucij drugih držav v skladu z mednarodnimi sporazumi in tujih zdravstvenih ustanov za zdravljenje naših državljanov v tujini v znesku 20.317.584 evrov (13,0 odstotka).

Povečanje tekočih transferov glede na leto poprej za 26,1 odstotka je v priznanem preseženem načrtu za nekatere zdravstvene storitve izvajalcem zdravstvenih storitev po končanem letnem obračunu.

Tekoči odhodki v znesku 4.138.885 evrov pa se nanašajo na:

- obveznosti do drugih dobaviteljev v znesku 1.979.512 evrov (47,8 odstotka),
- obveznosti za decembrske plače in druge prejemke zaposlenih na zavodu v znesku 2.159.373 evrov (52,2 odstotka).

2.3.7 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 11: Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	2.810	69.943	4
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.824.502	1.800.544	101
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	39.144.852	24.351.751	161
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	32.429.482	28.012.640	116
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	86.931.223	73.812.155	118
Skupaj	160.332.869	128.047.033	125

2.3.7.1 Kratkoročne obveznosti za prejete predujme

Kratkoročne obveznosti za prejete predujme se nanašajo na prejete predujme tujih zdravstvenih zavarovalnic.

2.3.7.2 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Tabela 12: Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 evrih	Indeks 10/09
Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	1.019.030	1.033.525	99
Obveznosti za prispevke iz bruto plač	373.160	372.185	100
Obveznosti za davke iz plač in drugih izdatkov zaposlenih	228.500	233.690	98
Druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih	191.938	160.617	120
Obveznosti za prispevke iz drugih prejemkov	4.350	227	1916
Obveznosti za davke iz drugih prejemkov	7.524	300	2508
Skupaj	1.824.502	1.800.544	101

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2010 se nanašajo na čiste plače in nadomestila plač, prispevke in davke iz plač in drugih prejemkov ter druge obveznosti (prevoz, prehrana, odpravnine, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči) do zaposlenih za december 2010.

2.3.7.3 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Tabela 13: Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	18.630.281	15.263.005	122
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi – dejavnost</i>	<i>16.961.827</i>	<i>13.611.366</i>	<i>125</i>
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi – služba</i>	<i>1.668.454</i>	<i>1.651.639</i>	<i>101</i>
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	20.322.689	8.902.952	228
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini – dejavnost</i>	<i>20.320.159</i>	<i>8.896.878</i>	<i>228</i>
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini – služba</i>	<i>2.530</i>	<i>6.074</i>	<i>42</i>
Prenos dela dolgoročnih obveznosti	191.882	185.794	103
Skupaj	39.144.852	24.351.751	161

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi se nanašajo predvsem na obveznosti do 1.977 zasebnih izvajalcev zdravstvenih storitev, lekarn in dobaviteljev medicinsko-tehničnih pripomočkov (16.961.827 evrov). Te obveznosti so se po stanju na dan 31. 12. 2010 v primerjavi z letom poprej povečale za 25 odstotkov, predvsem na račun dobaviteljev medicinsko-tehničnih pripomočkov, nekaterih lekarn in zavarovalnice Adriatic (za stroške zdravstvenih storitev socialno ogroženih državljanov). Preostali del obveznosti do dobaviteljev v državi (1.668.454 evrov) se nanaša na 1.345 drugih dobaviteljev za potrebe službe zavoda.

Kratkoročne obveznosti do *dobaviteljev v tujini* (20.322.689 evrov) se nanašajo predvsem na obveznosti zavoda do 33 tujih zdravstvenih institucij za stroške zdravstvenih storitev, ki so jih v tujini uveljavljale zavarovane osebe iz Slovenije med stalnim in začasnim bivanjem v drugih državah (20.233.450 evrov³²), in obveznosti do 60 zdravstvenih ustanov v tujini v zvezi z napotitvami na zdravljenje v tujino (84.136 evrov).

Med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev zavod v bilanci stanja na dan 31. 12. 2010 izkazuje tudi 191.882 evrov kratkoročnega dela dolgoročnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2011.

³² Od tega največ zdravstvene zavarovalnice Federacije Bosne in Hercegovine 13.964.540 evrov (2.745.795 evrov je znašal znesek za leto 2009; petkratno povečanje je posledica sklenitve sporazuma med državama leta 2008 in dejstva, da se obveznost nanaša na dve leti, 2008 in 2009), Nemčije 1.824.624 evrov, Avstrije 1.503.001 evro in Italije 1.313.285 evrov.

2.3.7.4 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 14: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne obveznosti za dajatve na plače	270.843	295.342	92
Obveznosti za davek na dodano vrednost	72.663	46.316	157
Druge (ostale) kratkoročne obveznosti	31.996.648	27.579.019	116
Obveznosti na podlagi odtegljajev od zaposlenih	87.007	89.626	97
Obveznosti za davčne dajatve – nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	2.321	2.337	99
Skupaj	32.429.482	28.012.640	116

Zavod je na dan 31. 12. 2010 med drugimi kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja izkazoval predvsem obveznosti iz prejetih zahtevkov za denarna povračila v skupnem znesku 31.951.524 evrov. Gre za obveznosti iz nadomestil plač za bolezensko odsotnost nad 30 dni, potnih stroškov, plačil posmrtnin in pogrebnin ter drugih povračil, nastalih v letu 2010, ki so bila plačana v januarju in februarju 2011.

2.3.7.5 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 15: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države	253.780	245.402	103
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna občine	4.692	1.702	276
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	55.600.620	44.149.160	126
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine	31.070.435	29.409.197	106
Kratkoročne obveznosti do ZPIZ	1.696	6.694	25
Skupaj	86.931.223	73.812.155	118

Med *kratkoročnimi obveznostmi do neposrednih uporabnikov proračuna države* na dan 31. 12. 2010 je zavod izkazoval predvsem obveznosti do Uprave za javne prihodke (v nadaljevanju: UJP) za opravljene storitve razporejanja javnofinančnih prihodkov v novembru in decembru 2010 (199.734 evrov), do Ministrstva za obrambo, Slovenske vojske (36.740 evrov) in Ministrstva za notranje zadeve, Policije (17.053 evrov).

Med *kratkoročnimi obveznostmi do posrednih uporabnikov proračuna države* je zavod izkazoval predvsem obveznosti do izvajalcev zdravstvene dejavnosti (bolnišnice, zavodi za zdravstveno varstvo, domovi upokojencev). Največji med njimi so Univerzitetni klinični center Ljubljana (22.069.752 evrov), Univerzitetni klinični center Maribor (3.705.551 evrov), Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije (2.122.832 evrov), Splošna bolnišnica Izola (1.586.014 evrov), Splošna bolnišnica Celje (2.030.638 evrov), Onkološki inštitut Ljubljana (976.738 evrov), Splošna bolnišnica Novo mesto (1.105.931 evrov) in Splošna bolnišnica Slovenj Gradec (1.060.632 evrov). Glede na leto poprej je bilo stanje teh obveznosti višje za 26 odstotkov, ker je bil izvajalcem po končnem letnem obračunu priznan presežen načrt za nekatere zdravstvene storitve.

Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine so se nanašale predvsem na obveznosti do izvajalcev zdravstvene dejavnosti, katerih ustanoviteljica je občina (zdravstveni domovi in lekarne). Na dan 31. 12. 2010 so znašale 31.058.219 evrov. Med največjimi so Lekarna Ljubljana (7.786.089 evrov), Mariborske lekarne (3.033.046 evrov), Gorenjske lekarne (2.574.901 evrov), Pomurske lekarne (1.291.294 evrov) in Celjske lekarne (2.287.112 evrov).

Zavod je po stanju na dan 31. 12. 2010 izkazoval *kratkoročne obveznosti do ZPIZ* v znesku 1.696 evrov. Znesek se nanaša na obratovalne stroške v poslovni stavbi v Kranju, ki si jih delita oba zavoda.

2.3.8 Neplačani prihodki

Tabela 16: Neplačani prihodki

Neplačani prihodki	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Nedavčni prihodki	13.447.381	17.155.378	78
Drugi neplačani prihodki	14.745	22.153	67
Skupaj	13.462.126	17.177.531	78

Med neplačanimi prihodki so izkazane vse še neplačane terjatve zavoda. Med njimi so predvsem terjatve do tujih nosilcev zdravstvenega zavarovanja (12.873.142 evrov), ki so se v primerjavi z letom 2009 zmanjšale za 3.554.058 evrov.

2.3.9 Pasivne časovne razmejitve

Tabela 17: Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Vnaprej vračunani odhodki	2.027	2.146	94
Prehodno obračunani odhodki za dane predujme	9.297.130	2.775.479	335
Prispevki iz bruto-invalidi nad kvoto	27.841	32.089	87
Skupaj	9.326.998	2.809.714	332

Prehodno obračunani odhodki za dane predujme na dan 31. 12. 2010 se nanašajo na dane predujme izvajalcem zdravstvene dejavnosti v znesku 8.985.533 evrov (od tega 7.424.699 evrov Onkološkemu inštitutu Ljubljana za razliko med načrtovano in dejansko porabo dragih – inovativnih – zdravil), dane predujme na podlagi mednarodnih sporazumov v znesku 66.699 evrov, dane predujme za zdravljenja v tujini v znesku 210.447 evrov in dane predujme dobaviteljem (za službo zavoda) v znesku 34.451 evrov.

2.3.10 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 18: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
<i>Lastni viri</i>	<i>46.512.629</i>	<i>80.197.419</i>	<i>58</i>
Splošni sklad	30.031.468	52.896.745	57
Rezervni sklad	16.431.180	27.233.518	60
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	49.981	67.156	74
<i>Dolgoročne obveznosti</i>	<i>2.151.383</i>	<i>3.582.747</i>	<i>60</i>
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	2.343.265	3.768.588	62
Prenos na kratkoročni del	(191.882)	(185.841)	103
Skupaj	48.664.012	83.780.166	58

2.3.10.1 Splošni sklad

Tabela 19: Splošni sklad

Splošni sklad	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	29.980.391	28.008.018	107
Splošni sklad za finančne naložbe	10.891	11.189	97
Splošni sklad za drugo	40.186	24.877.555	0
Skupaj	30.031.468	52.896.762	57

Stanje *splošnega sklada* zavoda na dan 31. 12. 2010 se je v primerjavi z letom poprej zmanjšalo za 22.865.294 evrov, predvsem zaradi ugotovljenega presežka odhodkov nad prihodki zavoda v letu 2010 v znesku 35.826.668 evrov.

Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva je enak neodpisani vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (29.980.391 evrov). V letu 2010 se je povečal za 1.972.373 evrov, kar je enako povečanju nabavne vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (1.320.870 evrov) in zmanjšanju popravkov vrednosti (651.503 evrov).

Splošni sklad za finančne naložbe je enak stanju dolgoročnih kapitalskih naložb (10.891 evrov). V primerjavi s stanjem 31. 12. 2009 se je zmanjšal zaradi odplačila stanovanjskih posojil.

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazoval *splošni sklad za drugo* v znesku 40.186 evrov. V primerjavi z letom poprej se je zmanjšal za 24.837.369 evrov, predvsem zaradi pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki v letu 2010 v znesku 25.027.159 evrov.

2.3.10.2 Rezervni sklad

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazal stanje rezervnega sklada v znesku 16.431.180 evrov, kar je za 10.802.338 evrov manj kot leto poprej. Sredstva rezervnega sklada v znesku 10.799.509 evrov je porabil za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki v letu 2010³³. V skladu z ZJF³⁴ se rezervna sredstva uporabijo za pokrivanje nepredvidenih in povečanih izdatkov, ki so posledica epidemij, elementarnih nesreč, pokritja primanjkljaja ali drugih rizikov. V letu 2010 zavod ni oblikoval rezervnega sklada, ker je izkazal presežek odhodkov nad prihodki.

³³ Zmanjšanje še za razliko v znesku 2.829 evrov se nanaša na prenos tega zneska na splošni sklad za drugo, s čimer je zavod popravil napako iz otvoritvene bilance po stanju 1. 1. 2000 po takrat novem ZR.

³⁴ Drugi odstavek 48. člena.

2.3.10.3 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Stanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev na dan 31. 12. 2010 v znesku 49.981 evrov se nanaša na dolgoročno razmejene prihodke zavoda od obrokov odplačil za prodana stanovanja po stanovanjskem zakonu in je enako ustrezni postavki na aktivni strani bilance stanja, ki se nanaša na neodplačane obroke za odkup stanovanj po stanovanjskem zakonu in terjatve za vračilo šolnin.

2.3.10.4 Dolgoročne obveznosti

Zavod je na dan 31. 12. 2010 izkazal dolgoročne obveznosti v znesku 2.343.265 evrov. Predstavljajo jih obveznosti iz finančnega najema zgradbe (2.314.507 evrov) in obveznosti iz investicijskih vlaganj drugih v prostore zavoda (28.758 evrov).

Dolgoročne obveznosti so se v primerjavi z letom poprej zmanjšale, ker je zavod v letu 2010, na podlagi ugotovitev revizije za leto 2009, odpravil napačno evidentirano dolgoročno obveznost v znesku 1.237.500 evrov in zaradi odplačil obrokov po pogodbi o finančnem najemu zgradbe (183.899 evrov). Kratkoročni del dolgoročnih obveznosti (191.882 evrov) je bil izkazan v bilanci stanja na dan 31. 12. 2010 med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev.

2.3.11 Izvenbilančna evidenca

Tabela 20: Izvenbilančna evidenca

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2010 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	Indeks 10/09
Prejete garancije in druga zavarovanja	3.009.805	4.134.543	73
Regresni zahtevki	7.075.033	5.607.911	126
Odpisane terjatve	56.557	32.306	175
Skupaj	10.141.395	9.774.760	104

Zavod je na dan 31. 12. 2010 na aktivnih in pasivnih kontih izvenbilančne evidence izkazal za 4 odstotke večje stanje kot leto poprej, kar je posledica večjega povečanja zneska novih regresnih zahtevkov, kot je bilo zmanjšanje prejetih garancij dobaviteljev.

2.4 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 21: Skrajšan izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
PRIHODKI	2.311.023.281	2.263.018.915	102
Tekoči prihodki	1.882.179.464	1.853.378.956	102
<i>Davčni prihodki</i>	<i>1.844.910.396</i>	<i>1.817.538.408</i>	<i>102</i>
<i>Nedavčni prihodki</i>	<i>37.269.068</i>	<i>35.840.548</i>	<i>104</i>
Kapitalski prihodki	32.602	32.651	100
Transferni prihodki	428.811.215	409.607.308	105
ODHODKI	2.346.849.949	2.338.544.529	100
Tekoči odhodki	42.205.154	44.570.452	95
Tekoči transferi	2.297.099.365	2.288.614.981	100
Investicijski odhodki	7.545.430	5.359.096	141
Presežek prihodkov nad odhodki	-	-	-
Presežek odhodkov nad prihodki	(35.826.668)	(75.525.614)	47

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2010.

Med celotnimi prihodki in odhodki zavoda predstavljajo največji delež tekoči prihodki (81 odstotkov prihodkov) in tekoči transferi (98 odstotkov odhodkov). Davčne in transferne prihodke zavod pridobiva na podlagi ZPSV. Njihova realizacija je v letu 2010 znašala 2.273.721.611 evrov.

2.4.1 Tekoči prihodki

Davčni prihodki

Zavod je v letu 2010 izkazal davčne prihodke v znesku 1.844.910.396 evrov. Te prihodke predstavljajo vsi obvezni neposredni vplačani prispevki zaposlenih, delodajalcev, samozaposlenih ter ostali prispevki za socialno varnost (plačane zamudne obresti iz zamude plačila prispevkov ter prispevki delojemalca od raznih nadomestil). Davčni prihodki so se v primerjavi z letom 2009 povečali z indeksom 102.

Nedavčni prihodki

Tabela 22: Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	505.519	1.581.195	32
Upravne takse in pristojbine	115.300	115.400	100
Denarne kazni	174.338	146.767	119
Prihodki od prodaje blaga in storitev	2.923.278	2.757.113	106
Drugi nedavčni prihodki	33.550.633	31.240.073	107
Skupaj	37.269.068	35.840.548	104

Udeležbo na dobičku in dohodke od premoženja predstavljajo prihodki od obresti v znesku 140.368 evrov ter prihodki od premoženja (najemnin in zakupnin) v znesku 365.151 evrov. Največji znesek prihodkov od obresti predstavljajo obresti od vezanih denarnih depozitov EZRD (124.435 evrov). Manjši prihodki od obresti so posledica konstantnega zmanjševanja stanja vezanih vlog v sistemu EZRD in zelo nizkih ponujenih obrestnih mer. Največji del najemnin in zakupnin predstavljajo najemnine za poslovne prostore (309.045 evrov).

Prihodke iz *upravnih taks in pristojbin* v znesku 115.300 evrov predstavljajo pristojbine, ki jih je zavod v letu 2009 začel obračunavati na podlagi spremembe ZZVZZ ter sprejetega Pravilnika o razvrščanju zdravil in živil za posebne zdravstvene namene na listo³⁵. Zavod vodi evidenco o zdravilih in živilih za posebne zdravstvene namene in je v letu 2009 začel obračunavati pristojbino predlagateljem za stroške postopkov razvrščanja v evidenco.

Prihodke od *denarnih kazni* v znesku 174.338 evrov predstavljajo prihodki od povračil povzročenih škod po ugotovljenih nadzorih zavoda. Zavod poleg nadzora nad uresničevanjem pravic zavarovanih oseb opravlja nadzore nad evidencami in obračunavanjem opravljenih zdravstvenih storitev ter nad izvajanjem sklenjenih pogodb z izvajalci. Če zavod ugotovi kršitev pogodbene obveznosti, naloži izvajalcu povrnitev škode.

Prihodke od prodaje blaga in storitev v znesku 2.923.278 evrov pridobiva zavod z opravljanjem storitev za druge. Največji delež predstavljajo prihodki iz opravljanja storitev za zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje – predvsem prihodki iz uporabnine "sistema on-line" od prostovoljnih zdravstvenih zavarovalnic (46,4 odstotka), storitve vodenja matične evidence za ZPIZ (30,3 odstotka), prihodki od posredovanja podatkov (7,8 odstotka) ter ostali prihodki – prodaja tiskovin, prihodki od počitniške dejavnosti, prihodki od prodaje nadomestnih kartic zdravstvenega zavarovanja in drugi (15,5 odstotka). Prihodki od prodaje blaga in storitev so se glede na leto poprej povečali za 6 odstotkov zaradi povečanega opravljanja storitev za zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

³⁵ Uradni list RS, št. 126/08, 110/10.

Druge nedavčne prihodke zavoda v letu 2010 predstavljajo predvsem prihodki od regresnih zahtevkov (plačila zavarovalnic na podlagi Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu³⁶ so znašala 19.472.170 evrov, ostalih regresnih zahtevkov je bilo za 1.050.978 evrov). V skupino drugih nedavčnih prihodkov spadajo še prihodki od opravljenih zdravstvenih storitev, ki so jih koristile tuje osebe v Sloveniji (12.471.227 evrov), in ostalo (556.258 evrov). V letu 2010 je bilo na podlagi mednarodnega zdravstvenega zavarovanja največ sredstev nakazanih iz Avstrije (4.851.871 evrov), Nemčije (2.781.006 evrov), Hrvaške (2.382.073 evrov), Italije (1.069.760 evrov), Švice 304.616 evrov in ostale države skupaj 1.081.901 evrov.

Nedavčni prihodki so imeli nekoliko večjo rast (indeks 107) od davčnih, nanjo pa je vplivala predvsem rast prihodkov od regresnih zahtevkov in tujih zdravstvenih zavarovalnic na podlagi mednarodnih konvencij.

2.4.2 Kapitalski prihodki

Tabela 23: Kapitalski prihodki

Kapitalski prihodki	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Prihodki od prodaje zgradb in prostorov	18.272	19.020	96
Prihodki od prodaje prevoznih sredstev	4.500	5.533	81
Prihodki od prodaje opreme	8.572	7.435	115
Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev	1.258	663	190
Skupaj	32.602	32.651	100

Kapitalske prihodke predstavljajo prihodki od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev.

2.4.3 Transferni prihodki

Med transferne prihodke v znesku 428.811.215 evrov je zavod evidentiral prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje za upokojene, brezposelne in druge zavarovane osebe, ki so jih plačali ZPIZ (355.431.493 evrov), Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: ZRSZ), občine in državni proračun. Med transferne prihodke so vključena tudi prejeta sredstva iz državnega proračuna za povrnitev plačil zdravstvenih storitev do polne vrednosti za socialno ogrožene in zapornike v znesku 10.040.867 evrov. Transferni prihodki so se v primerjavi z letom poprej nekoliko povečali (indeks 105) predvsem zaradi večje rasti plačil prispevka za zdravstveno zavarovanje za upokojene, brezposelne in od starševskega nadomestila. Največji del prihodkov od prispevkov predstavljajo vplačila prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje zaposlenih, temu sledijo vplačani prispevki od pokojnin, najmanjši delež pa predstavljajo prispevki od kmetov.

³⁶ Uradni list RS, št. 93/07-UPB3.

2.4.4 Tekoči odhodki

Tabela 24: Tekoči odhodki

Tekoči odhodki	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Plače in drugi izdatki za zaposlene	22.519.089	22.930.278	98
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.622.897	3.694.115	98
Izdatki za blago in storitve	16.059.454	17.946.059	89
Plačila domačih obresti	3.714	0	-
Skupaj	42.205.154	44.570.452	95

Med tekočimi odhodki zavod evidentira odhodke za delo službe zavoda.

2.4.4.1 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Tabela 25: Plače in drugi izdatki zaposlenim

Plače in drugi izdatki zaposlenim	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Plače in dodatki	19.781.186	20.064.386	99
Regres za letni dopust	646.970	650.737	99
Povračila in nadomestila	1.525.011	1.537.641	99
Sredstva za delovno uspešnost	305.359	427.137	71
Sredstva za nadurno delo	33.994	28.816	118
Drugi izdatki zaposlenim	226.569	221.561	102
Skupaj	22.519.089	22.930.278	98

Plače in drugi izdatki zaposlenim predstavljajo 53,4 odstotka tekočih odhodkov in 0,96 odstotka celotnih odhodkov zavoda. V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2010 zaposlenih 884³⁷ javnih uslužbencev (47 manj kot leto poprej), med katerimi je bilo 870 zaposlenih za nedoločen čas in 14 za določen čas. Zavod je v letu 2010 na novo zaposlil 46 javnih uslužbencev, delovno razmerje pa je prenehalo 78 javnim uslužbencem³⁸.

Zmanjšanje plač je posledica ukrepov Vlade Republike Slovenije na področju plač v javnem sektorju (počasnejše usklajevanje osnovnih plač, začasna ukinitvev dodatka za redno delovno uspešnost od

³⁷: Poslovno poročilo za leto 2010.

³⁸ Pregled zaposlenih, ki so odšli v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2010.

aprila 2009, zamik tretje četrtine odprave nesorazmerij plač iz leta 2009 v naslednja leta) in zmanjšanja števila zaposlenih. Povprečno število zaposlenih v letu 2010, preračunano na polni delovni čas, je bilo 902, v letu poprej pa 905. Povprečna izplačana bruto plača iz ur na zaposlenega je v letu 2010 znašala 1.886 evrov in je bila za 0,4 odstotka večja kot leta 2009.

V letu 2010 je zavod 968 zaposlenim izplačal *regres za letni dopust* v znesku 646.970 evrov. V skladu z aneksom št. 2 h kolektivni pogodbi za javni sektor³⁹ je regres za leto 2010 znašal 692 evrov.

Za *druge izdatke zaposlenim* je zavod v letu 2010 porabil 226.569 evrov, in sicer 2,3 odstotka več kot v letu poprej zaradi večjega števila izplačanih odpravnin.

Tabela 26: Drugi izdatki zaposlenim

Drugi izdatki zaposlenim	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Jubilejne nagrade	29.742	36.845	81
Odpravnine	185.402	166.220	112
Solidarnostne pomoči	10.973	17.327	63
Drugi izdatki zaposlenim	452	1.169	39
Skupaj	226.569	221.561	102

Zavod je v letu 2010 izplačal *odpravnine* 38 prejemnikom (16 več kot leto poprej) in *jubilejne nagrade* 70 prejemnikom (12 manj kot leto poprej). *Solidarnostne pomoči* je zavod v letu 2010 dodelil 16 prejemnikom (13 manj kot leto poprej).

³⁹ Uradni list RS, št. 91/09.

2.4.4.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Tabela 27: Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.775.864	1.813.950	98
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	1.423.910	1.455.040	98
Prispevek za zaposlovanje	12.041	12.306	98
Prispevek za starševsko varstvo	20.087	20.527	98
Dodatno pokojninsko zavarovanje	390.995	392.292	100
Skupaj	3.622.897	3.694.115	98

2.4.4.3 Izdatki za blago in storitve

Tabela 28: Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Pisarniški in splošni material ter storitve	2.915.522	4.153.960	70
Posebni material in storitve	99.137	75.674	131
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	3.268.055	3.250.558	101
Prevozni stroški in storitve	199.837	171.992	116
Izdatki za službena potovanja	248.421	224.126	111
Tekoče vzdrževanje	3.069.553	3.175.514	97
Najemnine in zakupnine	2.646.851	3.352.659	79
Kazni in odškodnine	1.250	0	-
Drugi operativni odhodki	3.610.828	3.541.576	102
Skupaj	16.059.454	17.946.059	89

Izdatki za blago in storitve so glede na leto 2009 manjši za 10,5 odstotka, predvsem zaradi manjših odhodkov za pisarniški in splošni material in storitve in za poslovne najemnine in zakupnine (ti odhodki so manjši zaradi nakupa programskega orodja, ki je bil v letu 2009 v najemu).

Največji del izdatkov zavoda za blago in storitve v letu 2010 so predstavljali *drugi operativni odhodki*, od katerih se jih je največ nanašalo na stroške storitev Uprave Republike Slovenije za javna plačila

(1.193.746 evrov), stroške sodnih postopkov (302.058 evrov) in plačila za delo prek študentskega servisa (266.965 evrov).

Največ izdatkov za *energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije* se je v letu 2010 nanašalo na stroške poštnin in kurirske storitve (2.143.703 evrov), električno energijo (454.914 evrov) ter stroške telefona, telefaksa in faksa (304.210 evrov).

Izdatki za *tekoče vzdrževanje* v letu 2010 so se nanašali predvsem na tekoče vzdrževanje strojne računalniške, komunikacijske in programske opreme (2.577.594 evrov) ter vzdrževanje poslovnih in počitniških objektov (255.541 evrov).

Največ sredstev za *pisarniški in splošni material ter storitve* je zavod v letu 2010 porabil za čistilni material in storitve (514.752 evrov), računalniške storitve (418.440 evrov) ter računovodske, revizorske in svetovalne storitve (388.781 evrov).

Med *najemninami in zakupninami* je zavod v 2010 evidentiral predvsem stroške najema programske, računalniške in komunikacijske opreme (2.116.679 evrov) ter druge licenčnine in zakupnine (320.125 evrov).

Zavod je za pisarniški in splošni material in storitve v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 porabil 30 odstotkov (1.238.438 evrov) manj sredstev. Do prihranka oziroma prerezporeditve je prišlo predvsem zaradi:

- manjšega števila kupljenih kartic zdravstvenega zavarovanja in zato manjšega stroška personalizacije kartic (329.000 evrov);
- neuresničitve razvojne naloge dostopa do lastnih podatkov na kartici zdravstvenega zavarovanja (339.000 evrov);
- zmanjšanja stroškov v zvezi z ukinitvijo samopostrežnih terminalov (146.000 evrov);
- manjših stroškov za razvojni projekt vključitve nacionalnih registrov v informacijski sistem zavoda (48.000 evrov).

Zavod je za poslovne najemnine in zakupnine v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 porabil 21 odstotkov manj sredstev, to je za 705.808 evrov manj. Do prihranka je prišlo predvsem zaradi:

- znižanja poslovnih najemnin in licenčnin za programsko računalniško opremo (180.000 evrov);
- neuresničenega najema programskih orodij "file manager" in "debug tool" (133.000 evrov).

2.4.5 Tekoči transferi

Tabela 29: Tekoči transferi

Tekoči transferi	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	235.571.845	213.815.701	110
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	349.092	371.189	94
Drugi tekoči domači transferi	2.045.525.079	2.060.764.351	99
Tekoči transferi v tujino	15.653.349	13.663.740	115
Skupaj	2.297.099.365	2.288.614.981	100

2.4.5.1 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tabela 30: Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Boleznine	220.650.227	199.823.828	110
Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom	14.921.618	13.991.873	107
Skupaj	235.571.845	213.815.701	110

Transferi posameznikom in gospodinjstvom so v letu 2010 predstavljali 10 odstotkov vseh tekočih transferov zavoda. Večji del teh transferov v znesku 142.545.106 evrov (61 odstotkov) se nanaša na nadomestila plač zaradi bolezni nad 30 dni iz sredstev OZZ.

Zavod je v letu 2010 izplačal nadomestila plač med začasno zadržanostjo od dela predvsem zaradi:

- bolezni (142.545.106 evrov),
- poškodb zunaj dela (24.997.085 evrov),
- nadomestil zaradi nege (26.186.639 evrov),
- poškodb pri delu (16.293.178 evrov) in
- krvodajalstva (4.163.597 evrov).

Med druge transfere posameznikom in gospodinjstvom zavod evidentira pogrebne (9.152.845 evrov), povračila potnih stroškov v zvezi z zdravljenjem bolezni in poškodb (1.880.548 evrov), različne vrste drugih povračil (2.672.194 evrov) in povračila zavarovalnicam, ki se ukvarjajo z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem (981.011 evrov), ter za plačane zdravstvene storitve socialno ogroženim osebam.

Tabela 31: Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom

Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Pogrebnine	9.152.845	9.252.753	99
Posmrtnine	137.408	150.865	91
Povračila	5.631.365	4.588.255	123
Skupaj	14.921.618	13.991.873	107

2.4.5.2 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Tabela 32: Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	327.709	329.121	100
Stroški šolanja psov, vodnikov slepih	21.383	42.068	51
Skupaj	349.092	371.189	94

Zavod je v skladu s sklenjenimi pogodbami sofinanciral različne projekte s področja promocije zdravja v skupnem znesku 233.121 evrov. Poleg teh izkazuje zavod med transferi neprofitnim organizacijam tako kot vsako leto tudi v letu 2010 sofinanciranje Sindikata delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije v znesku 95.292 evrov, in sicer v skladu s sklenjeno pogodbo in aneksi k pogodbi o pogojih za sindikalno delo zavoda. Sofinanciranje sindikata temelji na 243. členu Kolektivne pogodbe delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije⁴⁰ (v nadaljevanju: KPZZS), ki določa, da zavod z letnim načrtom namenja sredstva za kulturno, športno-rekreativno in zdravstveno-preventivno dejavnost zaposlenih.

⁴⁰ Št. 014-1/8-92 z dne 23. 12. 1992, s spremembami od 1. 5. 1994 do 20. 1. 2005.

2.4.5.3 Drugi tekoči domači transferi

Tabela 33: Drugi tekoči domači transferi

Drugi tekoči domači transferi	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	2.086.661	1.859.542	112
Tekoči transferi v javne zavode in druge izvajalce javnih služb	1.729.963.718	1.739.273.492	99
Tekoči transferi v državni proračun	21.361	18.986	113
Tekoči transferi drugim izvajalcem javnih služb	313.453.339	319.612.331	98
Skupaj	2.045.525.079	2.060.764.351	99

Zavod med *tekočimi transferi v sklade socialnega zavarovanja* izkazuje plačila prispevkov delodajalca od bolnin skladom socialnega zavarovanja (ZPIZ in zavodu) za fizične osebe. V primerjavi z letom poprej so se povečali z indeksom 112, podobno kot podlaga za njihov obračun, to je boleznine.

Tekoči transferi v javne zavode in druge izvajalce javnih služb za opravljene zdravstvene storitve so predstavljali največji del drugih tekočih domačih transferov (85 odstotkov). Nanašali so se predvsem na tekoče transfere v javne zavode za zdravstvene storitve (osnovne zdravstvene, bolnišnične, lekarniške in zdraviliške dejavnosti ter dejavnosti socialnih zavodov). Zavod je v letu 2010 evidentiral transfere zdravstvenih dejavnosti po kalkulativnih elementih cen za določanje vrednosti programov in storitev kot štiri vrste transfernih odhodkov, in sicer sredstva za plače (741.403.205 evrov), sredstva za prispevke delodajalca (114.301.863 evrov), sredstva za materialne stroške z amortizacijo (570.516.755 evrov) in sredstva za premije dodatnega pokojninskega zavarovanja (11.450.111 evrov). Poleg tega sodijo med tekoče transfere v javne zavode tudi del transferov za zdravila in lekarniško dejavnost (248.358.871 evrov), del transferov v javne zavode za medicinsko-tehnične pripomočke (17.956.312 evrov), transferi za preskrbo s krvjo in krvnimi pripravki ter socialno medicino (17.117.205 evrov) in del transferov, ki se nanašajo na zdravljenja iz mednarodnih zavarovanj (8.859.396 evrov).

Zavod izkazuje plačilo prispevkov delodajalca za zaposlovanje in porodniško varstvo od bolnin za fizične osebe proračunu med *tekočimi transferi v državni proračun*.

Tekoči transferi drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki, se nanašajo predvsem na izvajalce zdravstvenih dejavnosti – zasebne izvajalce s koncesijo (213.295.333 evrov). Med navedenimi transferi je evidentiran tudi del sredstev za zdravila in lekarniško dejavnost zasebnih lekarn (63.234.742 evrov), del sredstev za medicinsko-tehnične pripomočke, ki jih zagotavljajo zasebna podjetja (31.763.418 evrov) in posebne pravice iz OZZ (5.159.846 evrov).

2.4.5.4 Tekoči transferi v tujino

Tabela 34: Tekoči transferi v tujino

Tekoči transferi v tujino	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Tekoči transferi za zdravljenje v tujini	2.826.475	1.341.413	211
Tekoči transferi na podlagi zakonodaje/sporazumov Evropske unije – pavšal	9.475.059	10.242.970	93
Tekoči transferi na podlagi zakonodaje/sporazumov Evropske unije – dejanski stroški	3.351.815	2.079.357	161
Skupaj	15.653.349	13.663.740	115

Tekoči transferi v tujino predstavljajo plačila tujim nosilcem zdravstvenega zavarovanja za kritje stroškov zdravljenja zavarovanih oseb v tujini v skladu z zakonodajo Evropske unije in mednarodnimi sporazumi (12.826.874 evrov) in stroške zdravljenja zavarovancev, ki so bili napoteni na zdravljenje v tujino (2.826.475 evrov). Na podlagi ZZVZZ in pravil OZZ imajo zavarovanci pravice do zdravstvenih storitev med potovanjem in bivanjem v tujini. Področje znotraj Evropske unije je urejeno z uredbami sveta Evropske gospodarske skupnosti, z drugimi državami pa z bilateralnimi sporazumi o socialni varnosti.

2.4.6 Investicijski odhodki

Tabela 35: Investicijski odhodki

Investicijski odhodki	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Nakup zgradb in prostorov	1.479.121	667.296	222
Nakup prevoznih sredstev	44.489	86.469	51
Nakup opreme	3.917.906	2.101.344	186
Nakup drugih osnovnih sredstev	23.224	41.585	56
Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	700.002	272.269	257
Investicijsko vzdrževanje in obnove	198.686	669.174	30
Nakup nematerialnega premoženja	1.136.193	1.292.235	88
Projektne dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	45.809	228.724	20
Skupaj	7.545.430	5.359.096	141

Investicijski odhodki so bili v letu 2010 za 41 odstotkov večji kot leto poprej. Večje nabave neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev so navedene v točki 2.3.1 – neopredmetena sredstva in

opredmetena osnovna sredstva. Zavod je za investicije v letu 2010 porabil 41 odstotkov več sredstev kot leto poprej in 43 odstotkov več, kot je načrtoval v prvotnem finančnem načrtu. S prerazporeditvijo je sicer konec leta 2010 povečal sredstva za investicije od prvotnih 5.285.892 evrov na 7.358.532 evrov, vendar o tem ne poroča v poročilu o doseženih ciljih in rezultatih, ki je sestavni del letnega poročila⁴¹.

2.4.7 Presežek odhodkov nad prihodki

Zavod je leto 2010 zaključil s presežkom odhodkov nad prihodki v znesku 35.826.668 evrov. Skupščina zavoda je 15. 2. 2010 sprejela finančni načrt zavoda za leto 2010, ki je v izkazu prihodkov in odhodkov predvideval 54.636.320 evrov presežka odhodkov nad prihodki. V finančnem načrtu je bil naveden tudi način kritja presežka odhodkov, in sicer v breme splošnega sklada, oblikovanega iz presežkov prihodkov nad odhodki preteklih let. Če presežki prihodkov iz preteklih let ne bi zadostovali, naj bi zavod v skladu s 60. členom statuta posegel še v rezervni sklad.

Zavod je tako presežek odhodkov nad prihodki leta 2010 v znesku 35.826.668 evrov pokril v breme splošnega sklada (25.027.159 evrov) in v breme rezervnega sklada (10.799.509 evrov).

2.5 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Tabela 36: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
<i>Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev</i>	297	5.958	5
Prejeta vračila danih posojil	297	5.958	5
Prodaja kapitalskih deležev	0	0	-
<i>Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev</i>	0	0	-
Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev	297	5.958	5

Vir: izkaz računa finančnih terjatev in naložb zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2010.

Znesek 297 evrov predstavlja vračila stanovanjskih posojil zaposlenih v letu 2010.

⁴¹ Povezava s točko 2.4.4.3 – izdatki za blago in storitve.

2.6 Izkaz računa financiranja

Tabela 37: Izkaz računa financiranja

Izkaz računa financiranja	Leto 2010 v evrih	Leto 2009 v evrih	Indeks 10/09
Zadolževanje	0	0	-
Odplačila dolga	0	0	-
<i>Neto zadolževanje</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>
Povečanje/zmanjšanje sredstev na računih	(35.826.371)	(75.519.656)	47

Vir: izkaz računa financiranja zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2010.

Zmanjšanje sredstev na računih zavoda (35.826.371 evrov) je sestavljeno iz presežka odhodkov nad prihodki v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2010 (35.826.668 evrov) in prejetih vračil danih posojil v izkazu računa finančnih terjatev in naložb (297 evrov).

3. REVIZIJA PRAVILNOSTI POSLOVANJA V LETU 2010

3.1 Obrazložitev revizije

V okviru revizije pravilnosti poslovanja smo preverjali, ali so bile transakcije v letu 2010 opravljene v skladu s predpisi in usmeritvami na naslednjih področjih:

- plače in drugi izdatki za zaposlene,
- tekoči transferi,
- izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki.

Preverjanje pravilnosti obračunavanja in izplačevanja plač, drugih stroškov dela in ostalih plačil za opravljeno delo je temeljilo predvsem na ugotavljanju skladnosti izplačil z Zakonom o delovnih razmerjih⁴² (v nadaljevanju: ZDR), Zakonom o javnih uslužbencih⁴³, Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju⁴⁴, s KPZZZS, Kolektivno pogodbo za javni sektor⁴⁵, Kolektivno pogodbo za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁴⁶, Sklepom o prevedbi delovnih mest, sistemiziranih v ZZS pred prehodom na nov plačni sistem, v delovna mesta, sistemizirana v novem Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest⁴⁷, Pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest⁴⁸, Pravilnikom o napredovanju delavcev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije⁴⁹, z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov⁵⁰ ter drugimi predpisi za področje plač in drugih odhodkov za zaposlene.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju dodeljevanja tekočih transferov smo upoštevali predvsem določbe ZZVZZ in Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2010.

⁴² Uradni list RS, št. 42/02, 103/07.

⁴³ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁴⁴ Uradni list RS, št. 108/09-UPB-13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10.

⁴⁵ Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 60/08, 83/10.

⁴⁷ Št. 0071-1/2008/13 (čistopis) z dne 5. 5. 2010.

⁴⁸ Z dne 18. 7. 2008, uporablja se od 1. 8. 2008.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 27/09.

⁵⁰ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01.

Pri preveritvi pravilnosti izdatkov za blago in storitve ter investicijskih odhodkov smo presojali, ali so bila ravnanja zavoda v skladu z določili Zakona o javnem naročanju⁵¹ (v nadaljevanju: ZJN-2) ter Navodilom o javnem naročanju⁵².

3.2 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Plače javnih uslužbencev, ki jih je zavod v letu 2010 na novo zaposlil, so bile pravilno določene in izplačane. Povračila stroškov in drugi prejemki so bili zaposlenim izplačani v skladu s predpisi.

3.3 Tekoči transferi

3.3.1 Splošni dogovor za pogodbeno leto 2010 in pogodbe z izvajalci zdravstvenih storitev

Na podlagi 63. člena ZZVZZ se partnerji v zdravstvu⁵³ vsako leto dogovorijo o programu storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelijo zmogljivosti, potrebne za njegovo izvajanje, in določijo obseg sredstev. V splošnem dogovoru določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev. Če izhodišča niso sprejeta do konca decembra za naslednje leto, odloči o njih najpozneje v enem mesecu arbitražna, ki jo sestavlja enako število predstavnikov zavoda, pristojnih zbornic in združenj zdravstvenih zavodov ter predstavnikov Ministrstva za zdravje. Če v okviru arbitraže ni mogoče doseči sporazuma, odloči o spornih vprašanih Vlada Republike Slovenije. Splošni dogovor za pogodbeno leto 2010⁵⁴ (v nadaljevanju: splošni dogovor) so partnerji sprejeli 25. 3. 2010⁵⁵.

V skladu z določili splošnega dogovora je zavod aprila 2010 objavil razpis programov zdravstvenih storitev. Namenjen je bil le novim izvajalcem, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na podlagi koncesije, vsem ostalim izvajalcem, ki so z zavodom sklenili pogodbe že v letu 2009, pa je zavod ponudil nove pogodbe. Pogodbo je sklenil s 1.789 izvajalci, od tega 223 javnimi zavodi ter 1.566 zasebnimi izvajalci s koncesijo⁵⁶. Število pogodbenih partnerjev se je v primerjavi z letom 2009 povečalo za sedem.

Tretji odstavek 29. člena splošnega dogovora določa, da mora zavod pri izbiri novih izvajalcev upoštevati izpolnjevanje zakonskih pogojev, vključno s podelitvijo koncesije za opravljanje zdravstvene dejavnosti kot javne zdravstvene službe. V skladu s tretjim odstavkom 30. člena morajo pravne in fizične osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na podlagi koncesije, zavodu predložiti odločbo o podelitvi koncesije,

⁵¹ Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10.

⁵² Št. 0071-5/2010-DI/1 z dne 5. 5. 2010, velja od 10. 5. 2010.

⁵³ Ministrstvo za zdravje, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, Lekarniška zbornica Slovenije, Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Zdravniška zbornica Slovenije, ZZS (partnerji na podlagi 2. člena Poslovnika o delu skupine za splošni dogovor) v skupino za dogovor imenujejo svoje pooblaščen predstavnike. Od vseh 19 predstavnikov so štirje predstavniki ZZS, štirje predstavniki Ministrstva za zdravje in 11 predstavnikov ostalih partnerjev.

⁵⁴ Objavljen v Občasniki ZZS št. 2 z dne 3. 5. 2010.

⁵⁵ Po enakem postopku so partnerji sprejeli tudi aneksa št. 1 (8. 7. 2010) in št. 2 (2. 12. 2010).

⁵⁶ Poslovno poročilo za leto 2010, str. 33.

pogodbo o koncesiji ter vso potrebno dokumentacijo, v skladu z razpisnimi pogoji, do datuma, določenega v razpisu. Izvajalci, ki imajo z zavodom že sklenjene pogodbe, se morajo na razpis prijaviti le, če želijo na podlagi razpisa izvajati dodaten program, ki ni vključen v obstoječo pogodbo. Med temi izvajalci so tudi vsi zdravstveni zavodi, ki so obstajali že pred uveljavitvijo Zakona o zdravstveni dejavnosti⁵⁷ (v nadaljevanju: ZZDej) v letu 1992 in so z izvajanjem zdravstvene dejavnosti v večini primerov nadaljevali kot javni zdravstveni zavodi. V skladu s 95. členom ZZDej so bili ustanovitelji teh zdravstvenih zavodov dolžni v šestih mesecih od sprejema načrta zdravstvenega varstva določiti, kateri javni zavodi nadaljujejo z delom kot javni zdravstveni zavodi. Drugi izvajalci zdravstvene dejavnosti – torej zavodi, ki so pridobili pravico javnosti po Zakonu o zavodih⁵⁸ (v nadaljevanju: ZZ) in druge pravne osebe, pa so morali v določenem roku pridobiti koncesijo za opravljanje javne službe, drugače bi pravico opravljanja javne službe izgubili.

Zavod je 13. 5. 2010 na podlagi 63., 64. in 65. člena ZZVZZ in 29. člena splošnega dogovora sklenil pogodbo o izvajanju zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2010 tudi z Železniškim zdravstvenim domom (v nadaljevanju: ŽZD). Po tej pogodbi je načrtovana letna vrednost programa zdravstvenih storitev, ki vključuje tako OZZ kot tudi doplačila, znašala 3.132.113 evrov. V skladu s končnim obračunom zdravstvenih storitev za leto 2010 je zavod ŽZD za opravljene storitve, ki jih krije OZZ, plačal 2.375.698 evrov (manj kot odstotek obračunanih zdravstvenih storitev vseh zdravstvenih domov v Sloveniji).

V skladu s 3. členom ZZDej zdravstveno dejavnost kot javno službo opravljajo javni zdravstveni zavodi, ostali izvajalci pa le na podlagi koncesije, ki jo v osnovni zdravstveni dejavnosti z odločbo podeli občinski upravni organ, v drugih zdravstvenih dejavnostih pa Ministrstvo za zdravje. ŽZD posluje od leta 1953 in nudi zdravstvene storitve pretežno aktivnim in upokojenim železničarjem in njihovim družinskim članom, neizkoriščene kapacitete so na voljo tudi drugim zavarovancem. Od uveljavitve ZZ je ŽZD zasebni zavod s pravico javnosti. Za njegovo delovanje oziroma opravljanje javne zdravstvene službe bi ustanovitelj Slovenske železnice, d. o. o., Ljubljana, v rokih, ki jih je določil ZZDej v 95. členu, moral pridobiti ustrezno koncesijo. Zavod za sklenitev pogodbe o izvajanju zdravstvenih storitev z ŽZD tudi v letu 2010 ni imel ustrezne podlage.

3.3.2 Program lekarniške dejavnosti

Podlago za oblikovanje in financiranje programov lekarniške dejavnosti za leto 2010 predstavlja Splošni dogovor za leto 2010 – Priloga LEK II/c (v nadaljevanju: priloga k splošnemu dogovoru), ki določa:

- merila in usmeritve za oblikovanje programov po območjih in izvajalcih (javni zavodi in koncesionarji),
- merila za obračun,
- obveznosti in odgovornosti izvajalcev in zavoda.

V skladu z 11. členom priloge k splošnemu dogovoru zavod plačuje zdravila, izdana na recept, po nabavni ceni in lekarniške storitve, opravljene pri teh izdajah, po ceni točke, veljavne v času izdaje zdravila.

⁵⁷ Uradni list RS, št. 23/05-UPB2, 23/08.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 12/91, 8/96.

Nabavna je tista cena, ki se oblikuje v skladu z Zakonom o zdravilih⁵⁹ in Pravilnikom o razvrščanju zdravil in živil za posebne zdravstvene namene na listo⁶⁰ in je določena na podlagi ustrezne knjigovodske listine dobavitelja na dan prejema zdravila v lekarni. Zdravila, ki so vključena na seznam medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo, je zavod lekarnam lahko plačeval po nabavni ceni še največ 14 dni (oziroma od 1. 12. 2010 še sedem dni) po vsakokratni uveljavitvi novega seznama medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo za naprej.

V letu 2010 so lekarne na podlagi 15.975.322 receptov izdale zdravila v vrednosti 470.711.963 evrov, od tega se na OZZ in s tem izdatke zavoda nanaša 303.323.980 evrov (od tega je nabavna cena zdravil znašala 277.622.364 evrov, storitve lekarn pa 25.701.616 evrov).

⁵⁹ Uradni list RS, št. 31/06, 45/08.

⁶⁰ Uradni list RS, št. 126/08.

Tabela 38: Izdana zdravila na recept v letu 2010

Zdravila po ATC klasifikaciji ⁶¹	Število receptov	Vrednost receptov v evrih	OZZ ⁶²		
			Vrednost receptov v evrih	Vrednost zdravil v evrih	Vrednost storitev lekarn v evrih
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.839.429	57.120.813	46.250.793	43.133.436	3.117.357
Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	832.897	24.519.908	15.795.434	14.298.281	1.497.153
Zdravila za bolezni srca in ožilja	4.275.946	120.944.491	47.235.498	42.183.585	5.051.913
Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	510.268	7.317.038	5.717.336	4.996.796	720.540
Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	860.367	24.101.876	11.920.202	10.546.883	1.373.319
Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolni hormoni	271.737	8.531.198	6.754.861	6.332.694	422.167
Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	1.150.348	18.329.086	15.581.174	13.339.882	2.241.292
Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	86.399	54.590.766	50.620.900	50.423.271	197.629
Zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema	1.218.080	19.570.559	8.926.200	7.331.262	1.594.938
Zdravila z delovanjem na živčevje	2.840.885	72.091.783	50.274.968	46.310.729	3.964.239
Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	40.932	273.322	228.445	169.356	59.089
Zdravila za bolezni dihal	953.976	28.958.503	21.859.273	20.496.539	1.362.734
Zdravila za bolezni čutil	577.712	6.674.395	4.402.693	3.767.637	635.056
Razna zdravila	15.554	3.745.331	2.692.822	2.652.729	40.093
Drugo	500.792	23.942.894	15.063.381	11.639.284	3.424.097
Skupaj	15.975.322	470.711.963	303.323.980	277.622.364	25.701.616

Vir: podatki zavoda.

⁶¹ Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija.⁶² Vrednost, ki jo krije obvezno zdravstveno zavarovanje.

Iz tabele 38 je razvidno (stolpec 5), da so glede na delež financiranja iz sredstev OZZ po vrednosti na prvih mestih predvsem zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (50.423.271 evrov ali 18,2 odstotka), zdravila z delovanjem na živčevje (46.149.686 evrov ali 16,6 odstotka), zdravila za bolezni prebavil in presnove (43.133.436 evrov ali 15,5 odstotka) in zdravila za bolezni srca in ožilja (42.183.585 evrov ali 15,2 odstotka).

Največ je bilo predpisanih zdravil za bolezni srca in ožilja (4.275.946 ali 26,8 odstotka), zdravil z delovanjem na živčevje (2.799.953 ali 17,5 odstotka), zdravil za bolezni prebavil in presnove (1.839.429 evrov ali 11,5 odstotka) in zdravil za bolezni mišično-skeletnega sistema (1.218.080 evrov ali 7,6 odstotka). Največ storitev lekarn je bilo povezanih z izdajo zdravil za bolezni srca in ožilja (5.051.913 evrov ali 19,7 odstotka), zdravil z delovanjem na živčevje (3.953.828 evrov ali 15,4 odstotka) in zdravil za bolezni prebavil in presnove (3.117.357 evrov ali 12,1 odstotka).

Tabela 39: Najpogosteje predpisana zdravila po številu receptov in po vrednosti, ki jo krije OZZ

Naziv zdravila	Število receptov	Naziv zdravila	OZZ vrednost receptov v evrih
Aspirin protect 100 mg (zaviralec strjevanja krvi)	456.740	Humira 40 mg (imunosupresiv)	6.407.395
Lekadol 500 mg (analgetik in antipiretik)	445.723	Magistralno zdravilo	4.768.269
Naklofen duo 75 mg (protivnetno in protirevmatično zdravilo)	289.655	Betaferon 250 mcrg/ml (povečanje imunske odzivnosti)	4.197.430
Magistralno zdravilo (pripravljeno v lekarni)	278.372	Novo Mix 30 FlexPen 100 e/ml (insulin)	4.084.804
Zaldiar 37,5 mg/325 mg (opioid)	186.759	Glivec 400 mg (citostatik)	3.810.155
Nalgesin forte 550 mg (protivnetno in protirevmatično zdravilo)	181.688	Enbrel 50 mg (imunosupresiv)	3.331.550
Amoksiklav 875 mg/125 mg (bakterijske infekcije)	170.958	Ciprallex 10 mg (antidepresiv)	2.848.404
Concor cor 2,5 mg (zaviralec adrenergičnih rec. beta)	154.138	Ultep 20 mg (za kislinsko pogojene bolezni)	2.748.946
Ultep kapsule 20 mg (kislinsko pogojene bolezni)	130.907	Crestor 10 mg (lipolitik)	2.747.279
Hiconcil 500 mg (bakterijske infekcije)	122.081	Aspirin protect 100 mg (zaviralec strjevanja krvi)	2.479.581
Plivit D3 4000 i. e./ml (vitamini)	120.039	Spiriva 18 mcrg (za pljučne bolezni)	2.478.540
Prenesa 4 mg (zaviralec ace)	115.927	Rebif 44 mcrg (vzpodbujanje imunske odzivnosti)	2.463.035
Concor 5 mg (zaviralec adrenergičnih rec. beta)	111.517	Seretide diskus 50 mcrg/500 mcrg (citostatik)	2.422.482
Tertensif sr 1,5 mg (diuretik)	109.657	Xeloda 500 mg (citostatik)	2.083.077
Primotren 80 mg/400 mg (bakterijske infekcije)	104.159	Novo Rapid Flex Pen 100 e/ml (insulin)	2.078.515

Vir: podatki zavoda.

V tabeli 39 prikazujemo posamezna zdravila, ki so bila po številu in vrednosti receptov na prvih petnajstih mestih med približno 2300 vrstami zdravil, predpisanimi v letu 2010.

Tabela 40: Zdravila z najvišjo vrednostjo

v evrih

Naziv zdravila	OZZ vrednost zdravila
Humira 40 mg (imunosupresiv)	6.402.484
Betaferon 250 mcrg/ml (povečanje imunske odzivnosti)	4.193.803
Novo Mix 30 FlexPen 100 e/ml (insulin)	3.998.315
Glivec 400 mg (citostatik)	3.808.663
Enbrel 50 mg (imunosupresiv)	3.329.032
Cipraleks 10 mg (antidepresiv)	2.661.376
Crestor 10 mg (lipolitik)	2.636.572
Ultop 20 mg (kislinsko pogojene bolezni)	2.523.355
Rebif 44 mcrg (interferon)	2.459.641
Spiriva 18 mcrg (pljučne bolezni)	2.422.733
Seretida diskus 50mcrg/500 mcrg (citostatik)	2.383.164
Xeloda 500 mg (citostatik)	2.078.038
Novo Rapid Flex Pen 100 e/ml (insulin)	2.031.673
Symbicort turbuhaler 160 micrg/4,5 (pljučne bolezni)	1.856.234
Levemir 100e./ml (insulin)	1.756.804

Vir: podatki zavoda.

Med 15 zdravili z najvišjo vrednostjo so na prvih mestih imunomodulatorji, citostatiki ter insulin.

Tabela 41: Zdravila z najvišjo vrednostjo storitev lekarn

v evrih

Naziv zdravila	OZZ vrednost storitev lekarn
Magistralno zdravilo (pripravljeno v lekarni)	3.097.751
Aspirin protect 100 mg (strjevanje krvi)	834.414
Lekadol 500 mg (analgetik in antipiretik)	767.389
Hiconcil 250 mg/5 ml (bakterijske infekcije)	497.365
Naklofen duo 75 mg (protivnetno in protirevmatično)	445.414
Zaldiar 37,5 mg/325 mg (opioid)	345.287
Nalgesin forte 550 mg (protivnetno in protirevmatično)	301.513
Marevan 3 mg (antitrombotik)	249.025
Amoksiklav 875 mg/125 mg (bakterijske infekcije)	229.117
Utop 20 mg (kislinsko pogojene bolezni)	225.591
Edemid 40 mg (diuretik)	213.189
Logest 0,02 mg/0,075 mg (hormonski kontraceptiv)	212.554
Amoksiklav 2 x 400 mg/57 mg v 5 ml (bakterijske infekcije)	203.961
Tertensif sr 1,5 mg (diuretik)	199.142
Plivit D3 4000 i. e./ml (vitamini)	192.398

Vir: podatki zavoda.

Po vrednosti storitev, ki se financirajo iz sredstev OZZ, je na prvem mestu priprava magistralnih zdravil, med ostalimi pa so protibakterijska zdravila, analgetiki in antipiretiki, protivnetna in protirevmatična zdravila itn.

Tabela 42: Število in vrednost receptov ter vrednost zdravil in storitev glede na delež, ki ga krije OZZ

Delež OZZ	Število receptov	OZZ ⁶³ vrednost receptov v evrih	OZZ vrednost izdanih zdravil v evrih	OZZ vrednost storitev lekarn v evrih
100 odstotkov	3.091.742	141.478.678	133.026.865	8.451.813
75 odstotkov	8.693.208	148.726.894	132.424.695	16.302.199
10 odstotkov	4.190.318	13.112.657	12.165.157	947.500
Drugo	54	5.751	5.647	104
Skupaj	15.975.322	303.323.980	277.622.364	25.701.616

Vir: podatki zavoda.

Iz podatkov v tabeli 42 je razvidno, da se kar 54,4 odstotka receptov nanaša na zdravila, ki se 75-odstotno financirajo iz sredstev OZZ, 26,2 odstotka na zdravila, ki se iz sredstev OZZ financirajo 10-odstotno in le 19,4 odstotka na zdravila, ki se iz sredstev OZZ financirajo v celoti.

Na zdravila, ki se v celoti financirajo iz sredstev OZZ, se nanaša 46,6 odstotka celotne vrednosti receptov⁶⁴ in 47,9 odstotka vrednosti zdravil; na zdravila, ki se financirajo iz sredstev OZZ 75-odstotno, pa se nanaša 49 odstotkov vrednosti receptov in 47,7 odstotka vrednosti izdanih zdravil. Vrednost storitev lekarn se s kar 63,4-odstotnim deležem nanaša na zdravila s 75-odstotnim financiranjem iz sredstev OZZ, z 32,9-odstotnim deležem pa na zdravila, ki se v celoti financirajo iz sredstev OZZ.

Za opravljene storitve in izdana zdravila na recept z obračunanim davkom na dodano vrednost lekarne izstavijo zavodu zahtevke za plačilo najmanj enkrat in največ trikrat mesečno, in sicer najkasneje do desetega dne v mesecu za pretekli mesec, v skladu z določili Navodil o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev⁶⁵ ter z Vsebinskimi in tehničnimi navodili za računalniško izmenjavo podatkov⁶⁶.

3.3.2.a Lekarne so dolžne pošiljati podatke o izdanih zdravilih na recept kot specifikacijo k obračunu, hkrati z zahtevki in računi. Če zavod ugotovi, da so podatki o izdanih zdravilih na recept napačni, zahteva od lekarn izstavitev dobropisa in poravna le nesporni del obveznosti. Znesek izdanih dobropisov za leto 2010 znaša 1.519.065 evrov. Zavod za podatke o izdanih zdravilih ne zagotavlja revizijske sledi glede vključevanja izdanih zdravil na recept v obveznosti zavoda. Iz podatkov o izdanih zdravilih na recept tako ni mogoče ugotoviti, katera izdana zdravila so bila vključena v obračun in obveznosti zavoda do lekarn in katera ne. Prav tako zavod ne hrani podatkov o ugotovljenih napakah v podatkih o izdanih receptih v

⁶³ Vrednost, ki jo krije OZZ.

⁶⁴ Celotna vrednost recepta je vsota nabavne cene zdravila in vrednosti zaračunanih lekarniških storitev izdaje zdravila.

⁶⁵ Navodila o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev objavlja zavod na podlagi splošnega dogovora ter sklepa o načrtovanju, beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev (elektronska navodila na spletnih straneh www.zzzs.si).

⁶⁶ Vsebinska in tehnična navodila za računalniško izmenjavo podatkov verzija 5.1. z dne 23. 4. 2009 (elektronska navodila na spletnih straneh www.zzzs.si).

elektronski obliki, zato ni mogoče ugotoviti, katere napake v podatkih o izdanih zdravilih na recept je zavod ugotovil in upošteval pri obračunu obveznosti do lekarn.

Ukrep zavoda

Zavod je v letu 2011 vzpostavil nov sistem kontrole podatkov o receptih in zahtevkih: vsak recept zdaj dobi oznako "sprejet" ali "zavrjen", lekarna pa v povzetkih upošteva le recepte z oznako "sprejet".

3.3.2.b Prejete podatke o zdravilih na recept zavod shrani v podatkovno zbirko in kontrolira pravilnost podatkov o zdravilih za zapis na kartico zdravstvenega zavarovanja, ne pa tudi podatkov za vključitev v obračun. Vrednost receptov za izdana zdravila, ki jo krije zdravstveno zavarovanje, je v podatkih o receptih za kartico zdravstvenega zavarovanja 303.323.980 evrov, v podatkih o obveznostih zavoda do lekarn pa 304.416.829 evrov⁶⁷. Razlika med zneski posameznih računov v posredovanih podatkih zavoda znaša 1.771.566 evrov, kar pomeni, da je zavod med obveznostmi do lekarn izkazoval zneske, ki nimajo podlage v pripadajočih podatkih o receptih. Med temi podatki, ki so bili vključeni v obračun lekarn in v obveznosti zavoda, so tudi podvojeni zapisi Lekarne Ljubljana v znesku 20.283 evrov.

V podatkih, iz katerih je zavod že izločil napačne zapise za zapis na kartico zdravstvenega zavarovanja, je bilo v letu 2010 41.508 receptov v znesku 684.186 evrov zapisanih dvakrat.

Zavod v računovodski evidenci obveznosti zavoda do lekarn izvaja kontrolo podvojenosti dokumenta glede na številko računa, datum, vrednost in število vrstic. Če se dokument razlikuje v eni sestavini, ga zavod ne označi kot napačnega. V tej evidenci lekarn obstaja nekaj računov, pri katerih se številka računa⁶⁸ za posamezno lekarno ponovi, zavod pa nima zavrtnitvene kontrole glede podvojenosti dokumenta samo na številko računa.

3.3.2.c V izvedbenem navodilu o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev je zavod določil, da se zdravila obračunavajo na ločenih zahtevkih za plačilo, dobropisih ali bremepisih. Pri obračunu je treba ločiti celotno vrednost recepta od vrednosti, ki jo krije zdravstveno zavarovanje. Določen je način izračuna celotne vrednosti recepta, ni pa določen način zaokroževanja zneskov. Namesto tega zavod dovoljuje razliko dveh centov od celotne vrednosti recepta.

3.3.2.d Pri izračunu celotne vrednosti recepta je upoštevana veleprodajna oziroma nabavna lekarniška cena originalnega pakiranja zdravila, ki je navedena v poslanih podatkih lekarn (v polju vrednost pakiranja). Cena ne bi smela biti višja od najvišje dovoljene ali izredne višje dovoljene cene, ki jo določa Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, česar pa zavod ne preverja. V poslanih podatkih o izdanih zdravilih na recept se pojavljajo višje cene.

Kot primer navajamo zdravilo s šifro 96938, za katero je bila navedena vrednost pakiranja 105,99 evra, najvišja dovoljena cena je znašala 4,92 evra, dogovorjena cena pa 3,23 evra. Vrednost 105,99 evra je bila

⁶⁷ Obveznost je že zmanjšana za znesek storitve parenteralne prehrane – 797.411 evrov, ki se pojavlja le v podatkih o obveznostih.

⁶⁸ Sestavine računa obravnavata Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, v nadaljevanju: ZDDV-1) in Slovenski računovodski standardi, ZDDV-1 pa v 82. členu za številko računa določa zaporedno številko, ki omogoča identifikacijo računa.

upoštevana pri izračunu celotne vrednosti recepta kot tudi pri izračunu vrednosti recepta, ki jo krije zdravstveno zavarovanje. Preverili smo izdane recepte za to zdravilo in ugotovili, da so lekarne zaračunale zdravilo s šifro 96938 po dogovorjeni ceni le v 2 odstotkih vseh izdanih receptov in tako zaračunale 10.449 evrov več, kot je bilo upravičeno.

Pri obračunavanju peroralnih antibiotičnih suspenzij je zavod dovoljeval, da so lekarne k ceni zdravila prištevale še ceno vode, čeprav takega načina plačevanja ni nikjer opredelil. Tako je bila zaračunana cena pakiranja zdravila zelo različna in precej višja od najvišje dovoljene cene.

3.3.2.e Zavod je določil način izračunavanja celotne vrednosti recepta. Med podatki o izdanih zdravilih na recept obstajajo tudi taki, pri katerih za celotno vrednost recepta ni mogoče najti povezave s podatki za vrednost pakiranja ter številom točk.

Kot primer navajamo zdravilo s šifro 37524, kjer je iz podatkov o vrednosti pakiranja 5,75 evra in 1,68 točke lekarna zavodu zaračunala 860,66 evra, torej 849,08 evra več, kot bi znašal izračun po veljavni formuli za izračun celotne vrednosti recepta. Celotna vrednost recepta, ki jo krije zdravstveno zavarovanje, je bila obračunana v enakem, za 849,08 evra previsokem znesku. Preverili smo razlike v izračunu vrednosti glede na zapisane vrednosti zdravila in število opravljenih točk lekarniških storitev in ugotovili, da je bilo zaradi napak v izračunu zaračunano za najmanj 30.159 evrov več, kot pa bi bile lekarne upravičene.

3.3.2.f Zavod vodi evidenco o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja. V njej je za posamezno zavarovano osebo v skladu z 79.b členom ZZVZZ zahtevan podatek o enotni matični številki občana (v nadaljevanju: EMŠO), evidenca pa naj bi vsebovala tudi podatke o izdanih zdravilih na recept. Iz podatkov o izdanih zdravilih na recept v letu 2010 je razvidno, da je bila na 2.222 receptih (v znesku 78.939 evrov), izdanih 453 osebam, navedena EMŠO, ki v centralnem registru prebivalstva ne obstaja (med njimi je velik del takih, ki imajo v rubriki EMŠO navedeno šifro za Republiko Slovenijo).

Pojasnilo zavoda

Zavod ureja podatke o zavarovanih osebah tako, da bo za osebe, za katere zapisani podatki o EMŠO v centralnem registru prebivalstva ne obstaja, pridobil njihov veljavni EMŠO. Za osebe, ki pa EMŠO v centralnem registru prebivalstva nimajo, bo podal zahteveke za dodelitev EMŠO.

3.3.2.g Zavod vodi evidenco o zavarovanih osebah po identifikacijski številki⁶⁹. Ob morebitni spremembi EMŠO zavarovani osebi določi drugo identifikacijsko številko. S tem zavod ne zagotavlja podatkov o izdanih zdravilih na recept za zavarovano osebo, kot določa 79.b člen ZZVZZ, saj ima posamezna zavarovana oseba lahko več identifikacijskih števil.

3.3.2.h V skladu z 11. členom priloge k splošnemu dogovoru zavod plačuje zdravila, izdana na recept, po nabavni ceni. Lekarniške storitve, ki so opravljene pri izdajah zdravil, plačuje zavod po ceni točke, ki velja v času izdaje zdravila in je enaka za vse lekarne. V letu 2010 je bila cena lekarniške točke⁷⁰ med 2,92 evra in 2,96 evra. Pri preveritvi podatkov o izdanih receptih smo ugotovili, da dve lekarni nista

⁶⁹ ZZVS številka.

⁷⁰ 2,92; 2,93; 2,94; 2,95; 2,96.

upoštevali določenih cen točke: prva je upoštevala ceno točke 1,92⁷¹, druga pa 9,24 evra⁷². Ti recepti so kljub napačni ceni točke označeni kot pravilni.

Ukrep zavoda

Zavod je predložil dokazilo o vzpostavljeni kontroli veljavne cene točke za lekarniško storitev od 1. 1. 2011.

3.3.2.i Za vsako izdano zdravilo na recept lekarna obračuna opravljene storitve. Teh je za posamezni recept lahko več, gre pa za storitve, ki so na seznamu lekarniških storitev⁷³ in so izražene v točkah. Število točk za enako izdano zdravilo je lahko različno, glede na to, katere storitve je lekarna upoštevala pri obračunu. Pri določenih zdravilih smo opazili večje število različnih vrednosti točk za opravljene storitve. Ker zavod ni določil najvišjega možnega števila točk za posamezno zdravilo, ni mogoče preveriti, ali lekarne ne obračunavajo preveč točk za izdane recepte v celoti. Pri preveritvi treh primerov različnega števila obračunanih točk za opravljene storitve izdaje enakega zdravila je bilo v dveh primerih ugotovljeno, da je bilo obračunano tudi preveliko število točk⁷⁴.

3.3.2.j Zdravilo na recept lahko v skladu z ZZVZZ predpiše osebni zdravnik oziroma zdravnik, ki ga osebni zdravnik pooblasti. Zdravnik, ki ni osebni zdravnik zavarovane osebe, sme predpisati le zdravilo s svojega področja in v skladu s pooblastili osebnega zdravnika in pravili OZZ. Farmacevt ne sme v breme zavoda izdati zdravila na recept, za katerega ugotovi, da ga je predpisal zdravnik izven svojega delovnega področja. Iz podatkov o izdanih zdravilih na recept smo ugotovili, da je posameznim zavarovancem zdravila predpisalo tudi večje število zdravnikov. Ker tu ni možna avtomatična kontrola, se s tem področjem na zavodu ukvarja oddelek za zdravila. V lekarni se s kartice zdravstvenega zavarovanja lahko prebere šifro izbranega osebnega zdravnika, drugače pa je treba šifro zdravnika, ki je predpisal zdravilo, vnesti ročno. V podatkih o izdanih receptih v letu 2010 je bilo 8.517 receptov takih, da na njih zapisana šifra zdravnika ni obstajala v registru zdravnikov. Uporabljeno je bilo 668 različnih šifer zdravnikov, ki v registru zdravnikov v letu 2010 niso obstajali (od tega 289 šifer za izdajo enega recepta). Zavod je posredoval podatke za šifre zdravnikov, za katere je bilo izdanih več receptov: 69 šifer je pripadalo umrlim zdravnikom (od tega 45 z datumom smrti pred letom 2010⁷⁵), vrednost teh receptov je znašala najmanj 99.624 evrov.

V skladu z 210. členom pravil OZZ lahko zdravniki predpisujejo zdravila tudi zase in za svoje družinske člane, ki imajo urejeno zdravstveno zavarovanje. Za predpisovanje zdravil na recepte za osebno rabo veljajo vse omejitve, ki se nanašajo na predpisovanje zdravil v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zavod posameznemu zdravniku dodeli 30 obrazcev za recepte na leto. V registru zdravnikov, veljavnem v letu 2010, ni bilo 49 šifer zdravnikov, za 18 zdravnikov pa je naveden datum smrti pred letom 2010.

⁷¹ Lekarna s šifro 31035.

⁷² Lekarna s šifro 17110.

⁷³ Splošni dogovor za pogodbeno leto 2010, Priloga LEK II/c.

⁷⁴ Pri zdravilu 021229 – 0,24 točke pri štirih receptih in pri zdravilu 027480 – 0,2 točke pri 172 receptih.

⁷⁵ Primeri so tudi iz let 1985 in 1986.

3.4 Izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki

Zavod je v letu 2010 izvedel 31 postopkov oddaje javnih naročil (osem odprtih postopkov, 11 postopkov s pogajanjem brez predhodne objave, tri postopke zbiranja ponudb po predhodni objavi, en postopek s pogajanjem po predhodni objavi in osem naročil storitev iz seznama B) v skupni ocenjeni vrednosti 14.297.891 evrov. Izvedel je tudi 1.603 postopke oddaje naročil male vrednosti v ocenjeni vrednosti 2.570.903 evrov.

3.4.a Zavod je v letu 2010 objavil javni razpis za oddajo naročila storitev strokovne pomoči pri razvoju informacijskih rešitev za analiziranje podatkov⁷⁶ (z uporabo Microstrategy orodij) po odprtem postopku. Med pogoji, ki so jih ponudniki morali izpolnjevati, je zahteval tudi reference za vsaj tri uspešno izvedene tovrstne projekte in ustrezno usposobljenost izvajalcev del⁷⁷. Kot merilo za izbiro je bila določena najnižja ponujena cena; ob enakovrednih ponudbah bi imel prednost ponudnik z več izvedenimi referenčnimi projekti; predvidena je bila sklenitev okvirnega sporazuma z izbranim izvajalcem za obdobje štirih let. Ponudniki so morali izpolniti predračun za 800 dni dela (arhitekt, projektant in programer) v obdobju štirih let za "strokovno pomoč pri razvoju informacijskih rešitev za analiziranje podatkov", v ocenjeni vrednosti javnega naročila 552.000 evrov.

Ponudbi sta oddala dva ponudnika, CRMT, svetovanje in rešitve, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: CRMT) v znesku 561.360 evrov, S&T Slovenija, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: družba S&T) pa v znesku 450.720 evrov. Zavod je ponudbo družbe CRMT zavrnil kot nesprejemljivo, ker je predračunska vrednost preseгла razpoložljiva sredstva, ponudbo družbe S&T pa, ker je bila "vsebinsko nesprejemljiva". Razpisna komisija je menila, da ponudnik z le enim ustreznim usposobljenim delavcem (s certifikatom MCE) naročila ne bi mogel korektno izpolniti. Zavod je obe ponudbi zavrnil in začel nov postopek oddaje javnega naročila s pogajanjem po predhodni objavi, čeprav pogoji, ki jih določa 28. člen ZJN-2 niso bili izpolnjeni. Zavod ni ugotovil, da je bila ponudba družbe S&T nepravilna (torej v nasprotju s predpisi ali da je bila ponudbena cena sestavljena na način, ki ni v skladu s pravili poštene konkurence, ali ni izpolnjevala pogojev iz 41. do 47. člena tega zakona) ali da je ponudbena cena preseгла naročnikova zagotovljena sredstva oziroma da je višja od cen, ki za predmet javnega naročila veljajo na trgu, in bi bila v skladu z 21. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-2 zato nesprejemljiva. Pojma "vsebinsko nesprejemljive" ponudbe pa ZJN-2 ne opredeljuje. S povabilom obeh omenjenih ponudnikov⁷⁸ k oddaji ponudbe ter pogajanjem se je zavod izognil zahtevi po javni objavi obvestila o javnem naročilu, s čimer je ravnal v nasprotju temeljnimi načeli, predvsem z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki (7. člen ZJN-2). Primerjava razpisne dokumentacije iz obeh postopkov oddaje javnega naročila pokaže, da je zavod

⁷⁶ Kategorija storitve: št. 7, šifra NUTS: SI021 CPV: 72200000 – storitve programiranja programske opreme in svetovanje pri programski opremi.

⁷⁷ Referenčni so lahko le projekti razvoja rešitev za analiziranje podatkov z uporabo Microstrategy orodij; vrednost vsakega od projektov je vsaj 50.000 evrov z DDV; referenčni so le projekti, pri katerih je bil ponudnik nosilec projekta; delavci ponudnika, ki naj bi opravljali razpisane naloge, morajo imeti opravljeno formalno funkcionalno izobraževanje podjetja Microstrategy in pridobljen certifikat Microsoft Certified Expert (v nadaljevanju: MCE).

⁷⁸ Kljub temu, da je bilo že iz predhodnega postopka znano, da družba S&T novega pogoja ne izpolnjuje.

zahteve iz razpisne dokumentacije v odprtem postopku bistveno spremenil⁷⁹, s čimer je kršil tudi prvo točko prvega odstavka 28. člena ZJN-2.

Ponudbo je poslal le družba CRMT, z njim se je zavod tudi pogajal in za doseženo ceno 416.275 evrov (oziroma 520 evrov na enoto storitve delavec-dan) sklenil okvirni sporazum o naročilu storitev strokovne pomoči pri razvoju informacijskih rešitev za analiziranje podatkov. Take storitve je omenjeni izvajalec za zavod opravljal že od leta 2008. V skladu s sklenjenimi pogodbami je cena na enoto storitve pred podpisom okvirnega sporazuma znašala 996 evrov na enoto.

3.4.b Zavod je tudi v letu 2010, na enak način kot že v letu 2009, oddal javno naročilo storitev nadgradnje strojne infrastrukture osrednjega vozlišča po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Za tak postopek ni bilo podlage v 29. členu ZJN-2, saj izbrani dobavitelj SRC.SI, sistemske integracije, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: družba SRC) zaradi tehničnih razlogov ali varovanja izključnih pravic ni bil edini dobavitelj. Izjava⁸⁰ IBM Slovenija, d. o. o., Ljubljana, da je družba SRC njen poslovni partner, ki je pooblaščen za prodajo nadgradnje "IBM System z" in nadgradnjo diskovnega podsistema, ne izpolnjuje pogoja iz druge točke prvega odstavka 29. člena ZJN-2 in ne dokazuje, da bi zaradi varovanja izključnih pravic naročilo lahko izpolnil le družba SRC. Pogodbena vrednost javnega naročila je znašala 3.477.847 evrov, od tega je zavod v letu 2010 dobavitelju plačal 3.216.000 evrov.

3.4.c Zavod je v letu 2010 po postopku s pogajanjem brez predhodne objave družbi S&T oddal naročilo nadaljnjega vzdrževanja Microstrategy programske opreme za dobo treh let v vrednosti 62.842 evrov, čeprav pogoji iz druge točke prvega odstavka 29. člena ZJN-2 niso bili izpolnjeni. V informativni ponudbi, ki jo je družba S&T pred začetkom postopka poslal zavodu, je izjava o ekskluzivnosti, iz katere izhaja, da je družba S&T že pred leti začel izvajati storitve vzdrževanja na zavodu in da družba Microstrategy ne menja izvajalcev vzdrževanja pri svojih partnerjih. Podobno izhaja tudi iz dodatnega dopisa podjetja Microstrategy z dne 15. 11. 2010, ki pove le, da je družba S&T edini prodajalec, ki mu je družba Microstrategy dal pooblastilo za storitve vzdrževanja na zavodu. Izjave in dopisa ni mogoče šteti za dokaz, da je družba S&T zaradi varovanja izključnih pravic edini izvajalec, ki lahko izpolni naročilo. V obravnavanem primeru ni sporno, da zavod pri podjetju Microstrategy kot ekskluzivnem proizvajalcu te opreme in imetniku avtorske pravice oziroma licence nabavlja programsko opremo, ampak da družba S&T ni edina, ki lahko to opremo vzdržuje v Sloveniji.

⁷⁹ Ponudnik je moral zagotoviti najmanj dva delavca z opravljenim formalnim izobraževanjem podjetja Microstrategy in s pridobljenim certifikatom MCE, spremenil pa je tudi merila za izbiro ponudnika: v odprtem postopku je bilo merilo izbire najnižja cena, v postopku s pogajanjem pa ekonomsko najugodnejša ponudba (ocenjena po formuli na podlagi treh dejavnikov: cene, izkušenj in strokovne usposobljenosti).

⁸⁰ Izjava velja za nabavo pri naslovnem naročniku za nadgradnjo obstoječe IBM infrastrukturne opreme osrednjega vozlišča; glede na trenutno tehnično rešitev pri naslovnem naročniku, pri katerem je v funkciji kompleksen sistem dveh vzporedno delujočih procesorjev in povezana diskovna polja za vzporedno varnostno procesiranje in hranjenje podatkov na več lokacijah in za katerega je IBM Slovenija edini proizvajalec kombinacije strojne in programske opreme z vsemi avtorskimi pravicami, IBM Slovenija podeljuje pravice intelektualne lastnine in 'know how' konfiguracije zgolj zgoraj navedenemu poslovnemu partnerju.

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije*, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. 12. 2010, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb in izkaz računa financiranja za tedaj končano leto ter pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2010.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih

Pozitivno mnenje

Menimo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na dan 31. 12. 2010 ter prihodke in odhodke oziroma prejemke in izdatke Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o računovodstvu.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ni posloval v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- pri naročanju storitev pomoči pri razvoju informacijskih rešitev za analiziranje podatkov, storitev nadgradnje strojne infrastrukture osrednjega vozlišča in storitev vzdrževanja programske opreme, v skupnem znesku 3.956.964 evrov, je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju – točke 3.4.a, 3.4.b in 3.4.c;
- kot nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki v skladu z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju izvaja tudi nadzor nad izpolnjevanjem pogodb z izvajalci zdravstvene dejavnosti, ni v celoti zagotovil ustreznih kontrol podatkov o izdanih zdravilih na recept in opravljenih storitvah, da bi s tem preprečil preplačila za izdana zdravila in opravljene storitve lekarn v znesku najmanj 1.771.566 evrov – točka 3.3.2.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2010 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi in usmeritvami.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mora v odzivnem poročilu izkazati, da je:

- začel z aktivnostmi in postopki, da skupaj z Ministrstvom za zdravje, Mestno občino Ljubljana in ustanoviteljem uredi status Železniškega zdravstvenega doma – točka 3.3.1;
- zahteval od lekarn dobropise za preveč izplačana sredstva oziroma pričel postopke za poplačilo teh terjatev – točka 3.3.2.b;
- izdelal načrt z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami, na podlagi katerega bo zagotovil vzpostavitev kontrole za preveritev ustreznosti zaračunanega zneska na računu lekarne glede na posredovane podatke o izdanih zdravilih in opravljenih storitvah – točka 3.3.2.b;
- izdelal načrt z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami, na podlagi katerega bo zagotovil pravilnost izračuna celotne vrednosti recepta ter vzpostavitev in delovanje kontrol pravilnosti tega izračuna, vključno s kontrolo cene originalnega pakiranja zdravila – točki 3.3.2.d in 3.3.2.e.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev

odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁸¹. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁸¹ Tretja točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

6. PRIPOROČILA

Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije priporočamo, naj:

- lekarnam določi način izračunavanja zneskov celotne vrednosti recepta ter vrednosti, ki jo plačuje zavod in je zagotovljena z obveznim zdravstvenim zavarovanjem;
- plačilo priprave peroralnih antibiotičnih suspenzij uredi tako, da se zaradi različnih stroškov priprave ne bo spreminjala vrednost pakiranja zdravila;
- uredi podatke o zavarovanih osebah tako, da bo zagotovljena evidenca podatkov o izdanih zdravilih za zavarovano osebo;
- določi najvišje možno število točk, ki ga lekarna za posamezno zdravilo lahko obračuna, in uvede kontrolo glede upoštevanja veljavne cene točke in glede prekoračitve najvišjega možnega števila točk v podatkih, ki jih posredujejo lekarne;
- v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje in Inštitutom za varovanje zdravja Republike Slovenije zagotovi vzpostavitev uporabe in kontrole podatkov po šifri zdravnika iz registra zdravnikov tudi v lekarnah.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 323-2/2011/54
Ljubljana, 21. maja 2012

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, priporočeno s povratnico;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96